

VERTIGO

Gratis filmmagazine

NIEUWS | INTERVIEWS | ARTIKELS | RECENSIES

*Een duizelingwekkende
dosis cinema*

Selma

Op de barricade met Martin Luther King

JULIANNE MOORE

CHAPPIE

SERGIO HERMAN

BIG EYES

CINDERELLA

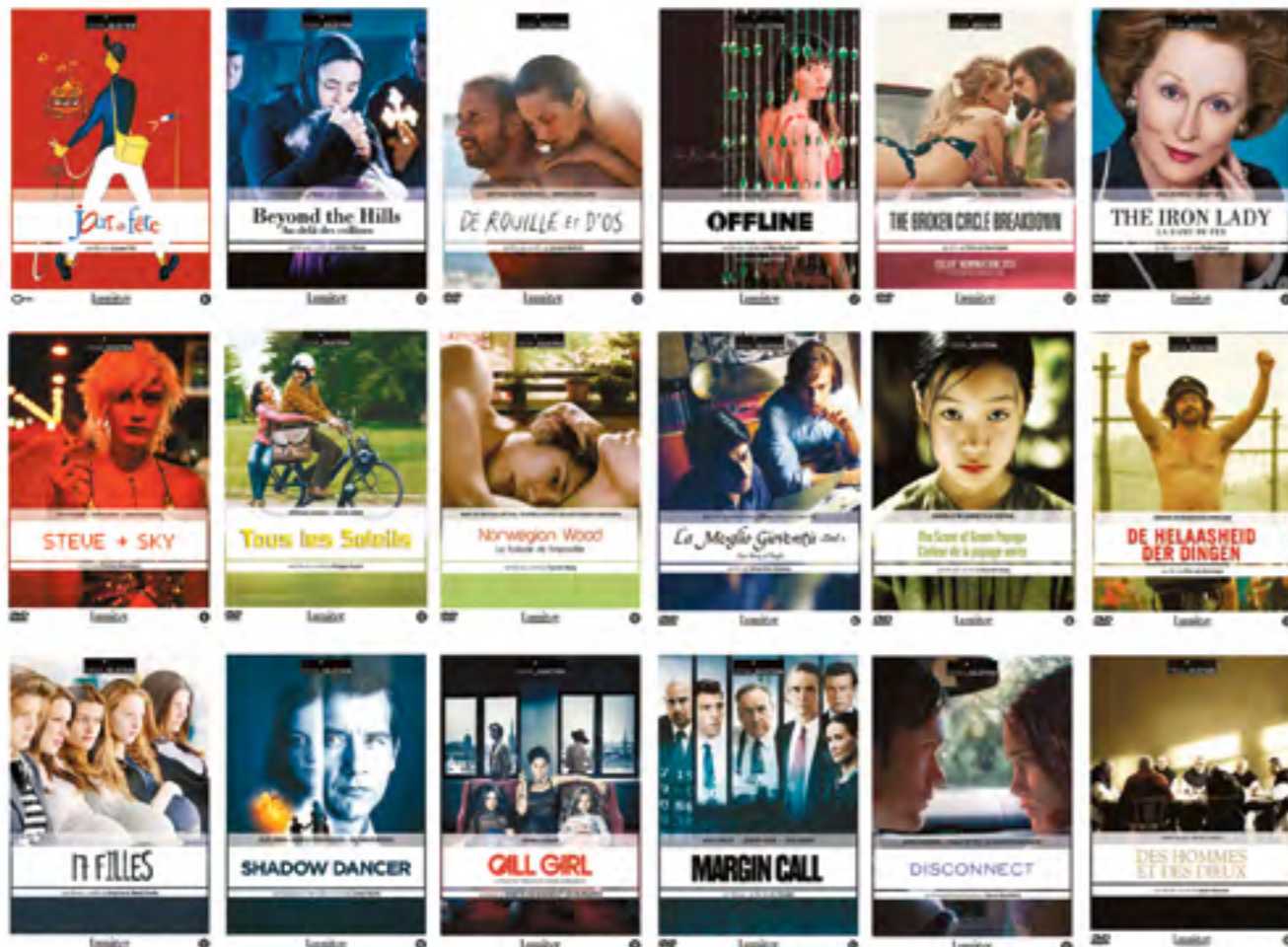
#10
maart 2015

CINEMA SELECTION

NIEUW

EEN SCHERP GEPRIJSDE SELECTIE VAN DE MOOISTE KWALITEITSFILMS

Lumière

Voor verdraagzaamheid

Maniakken in het verkeer. Treinen die te laat komen. Gespuis dat het filmheilighdom bevlekt met hun ge-gsm, gebabbel en geritsel. Iedereen heeft wel iets wat zijn of haar innerlijke Hulk naar de oppervlakte doet borrelen. Toch lijkt het hoog tijd dat we allemaal net iets toleranter uit de hoek komen. Zelfs Broer Bioscoop lijkt die boodschap deze maand uit te dragen.

Neem nu *Selma*, een meeslepende brok topcinema over de campagne die Martin Luther King in de sixties voerde voor gelijk stemrecht voor Afro-Amerikanen. Je moet een ijs- en ijskoude kikker zijn om niet tot op het bot geraakt te worden door het onrecht dat van het witte doek druipt.

De Zuid-Afrikaanse regisseur Neill Blomkamp tekent met *Chappie: Robot Rebel* voor een entertainend scifi-spektakel, maar houdt tegelijkertijd een vurig pleidooi voor een ruimdenkendere samenleving. Alzheimerdrama *Still Alice*, stoner-film noir *Inherent Vice* en naoorlogs mysterie *Phoenix* doen trouwens — elk op hun manier — inzien dat een bredere kijk op de wereld alleen maar voordelen heeft.

Maar genoeg gepreekt, tijd voor een feestelijke noot. Volgende maand viert *Vertigo* zijn eerste verjaardag en dat zal jij, dierbare lezer, geweten hebben. Wat er juist gaat gebeuren, kan ik nog niet vertellen. Eén tip: hou onze website Vertigoweb.be goed in de gaten!

STEVEN TUFFIN
hoofdredacteur

@Waazinema

OSCAR® BEST ACTRESS
JULIANNE MOORE
 ALEC BALDWIN
 KRISTEN STEWART

STILL ALICE

A FILM BY
 RICHARD GLATZER AND WASH WESTMORELAND

JULIANNE MOORE SPEELT DE ROL VAN HAAR LEVEN
 - WARD VERRIJKEN - VRT -

★★★★
 AN EFFORTLESSLY EXCELLENT FILM
 - THE GUARDIAN -

18/03/2015

VANAF 1 APRIL IN DE BIOSCOOP

RING PROD & LES FILMS D'ANTOINE
 PRESENTEREN

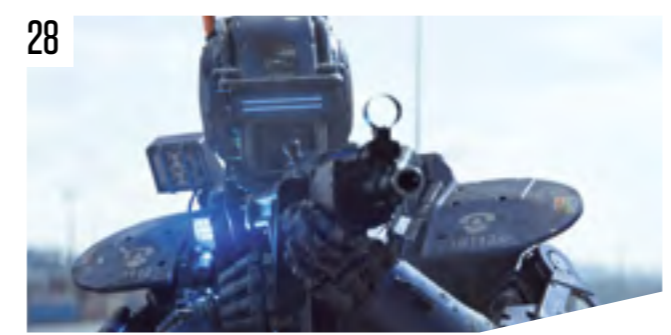
PIEPKUIKENS

EEN FILM VAN OLIVIER RINGER

Het nest verlaten
 is aan de durvers

www.jekino.be/piepkuikens

VERTIGO
 Postbus 10009, 2000 Antwerpen
 info@vertigoweb.be
 www.vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER Steven Tuffin – steven@vertigoweb.be
ADJUNCT-BLADMANAGER Karlijn Van de Cruys
MEDEWERKERS Ruben Nollet, Bernard Van de Popeliere, Kurt Vandemaële, Jimmy Van der Velde, Ewoud Ceulemans, Ben Van Alboom, Jonas Govaerts, Tom Rouvrois, Britt Valkenborghs, Anke Wauters, Nico Krols, Niels Putman, Chris Craps, Ive Stevenheids, Evelien Chiau
WEBMASTER Hans Verschooten
WEBREDACTIE Jimmy Van der Velde
EINDREDACTIE Werner Van den Bergh, Inke Hutse
GRAFISCH ONTWERP Wouter De Boeck
FOTOGRAFEN Jo Voets, Greetje van Buggenhout
ILLUSTRATOR Xavier Truant
RECLAMEREGIE sales@vertigoweb.be
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Marc Boonen, postbus 10009, 2000 Antwerpen
DRUK Corelio Printing

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan of op enige andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk akkoord van de uitgever.

www.twitter.com/VERTIGObe www.facebook.com/VERTIGObe

FLASHFORWARD

- CINÉ UPDATE**
Nieuwsjes, nieuwsjes en nog meer nieuwsjes 6
- ACHTER DE SCHERMEN**
Seppe van Groeningen registreert dialogen en andere geluiden 7
- FILMFAN**
Bert Ostyn let op de muzikaliteit van films 8

CLOSE-UP

- SELMA**
Ava DuVernay mijdt clichés in haar Martin Luther King-biopic 10
- INHERENT VICE**
De ongrijpbare Joaquin Phoenix 14
- STILL ALICE**
Julianne Moore en haar langverdiende Oscar 16

- SERGIO HERMAN: FUCKING PERFECT!**
De Nederlandse sterrenchef legt zijn ziel bloot 20

- THE VOICES**
Marjan Satrapi doet het met dieren en Ryan Reynolds 22

- VRAAGSTUK**
Is de filmjournalistiek levend begraven? 24

- CHAPPIE: ROBOT REBEL**
Neill Blomkamp mikt op hart én hersenen 28

- BIG EYES**
Tim Burton heeft iets met grote kijkers 32

- PHOENIX**
Nina Hoss en de littekens van WOII 34

- SPECTRUM**
Sergei Loznitsa maakt *cinéma vérité* anno nu 38

- CINDERELLA**
Sandy Powell en de lokroep van de glazen muiltjes 40

POINT OF VIEW

- RECENSIES**
The Riot Club, Wild, It Follows, Dear White People 45

- BESTE.FILM.OOIT.**
Malcolm X: Het miskende meesterwerk van Spike Lee 46

Het laatste nieuws van de filmfrontlinie

Kai in the USA

Vlaanderen verovert Amerika! Enkele weken nadat *De behandeling* werd aangekocht door een Amerikaanse distributeur, valt nu *Welp* dezelfde eer te beurt. Het huiverdebuut van Jonas Govaerts bestormt deze zomer de Amerikaanse bioscopen en siert er in de herfst de dvd-rekken.

New York, New York

Ook *Violet* van Bas Devos trekt naar de VS. Een distributiedeal is er nog niet, maar het debuut wordt vertoond op het prestigieuze New Directors/ New Films-festival. Dit New Yorkse evenement is het uitgesproken moment om aanstormend filmtalent te lanceren. *Go for it*, Bas!

Romcom-cast

Jonas Van Geel, Adriaan Van den Hoof, Tom Audenaert én Nathalie Meskens zijn maar enkele van de klinkende namen die deel uitmaken van Filip Peeters romantische regiedebuut *Wat mannen willen*. Het resultaat kan je dit najaar bewonderen in de zalen.

ACHTER DE SCHERMEN

Belgica

Geluidstechnicus Seppe van Groeningen vangt geluiden

tekst KURT VANDEMAELE
foto JO VOETS

Felix van Groeningen baseerde het verhaal van *Belgica* min of meer op dat van de Charlatan, het befaamde Gentse café dat zijn vader destijds oprichtte. Zijn oudere broer Seppe blikte in zijn debuutroman *Aards Paradijs* ook terug op hun familiegeschiedenis, maar is in de eerste plaats geluidstechnicus op filmsets.

Dit is de tweede keer dat de broers samenwerken. “Na *Steve + Sky* gingen we elk onze eigen weg”, vertelt Seppe. “Toen mijn roman in de rekken lag, liet ik echter weten dat ik opnieuw beschikbaar was. Aanvankelijk aarzelde Felix. Waarschijnlijk omdat het eenvoudiger is om samen te werken met mensen met wie je minder close bent.”

Toen collega-geluidstechnicus Jan Deca echter vroeg om het project samen te doen, belde Seppe zijn broer onmiddellijk op. “We streken onzichtbare plooiën glad. Vanaf toen was het alleen nog maar rock-'n-roll, tweeënhalve maand lang. Felix vraagt vaak het onmogelijke, maar hij doet het op zo'n charmante manier dat iedereen zijn grenzen verlegt.”

Voor Seppe was *Belgica* vooral werken in moeilijke omstandigheden. Het verhaal speelt zich grotendeels af in een luidruchtige bar en het registreren van de dialogen was dan ook geen sinecure. “Technisch gezien was het een complexe onderneming, maar ik onthoud alleen de *good vibes*.”

VANAF 14 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

@VdmKurt

Vroege vogel

Goed nieuws voor diegenen die niet kunnen wachten op het regiedebuut van Stany Crets. *Lee & Cindy C.* komt namelijk niet meer op 4 november in de zalen, maar op 1 juli. De muzikale film draait rond een jonge grungerocker en een schlagerzangeres die elkaar kruisen op het pad des levens.

Master aan zee

Eigen kweek-gezicht Maaïke Cafmeyer treedt dit jaar in de voetsporen van Wim Willaert als Master van het Film Festival Oostende. Dat betekent dat ze haar favoriete films mag voorstellen aan het publiek en in de jury van de LOOK!-competitie zetelt.

God zonder grenzen

Maar liefst zeventien landen willen Benoît Poelvoorde aan het werk zien als God in Jaco Van Dormaels *Le tout nouveau testament*. De film was felbegeerd op de afgelopen Berlinale en werd aangekocht door onder andere Duitsland, Brazilië en Hong Kong. *Mon Dieu!*

Bert Ostyn

Na elf jaar Absynthe Minded verkent frontman **Bert Ostyn** andere muzikale horizons en stort zich op een soloproject. Op 4 maart betreedt hij onder de noemer Ostyn het Club-podium van de Brusselse Ancienne Belgique om zijn album *No South of the South Pole* voor te stellen. Een mooie aanleiding voor een babbel over de filmvoorkeuren van de muzikant.

tekst **BRITT VALKENBORGH** foto **GREETJE VAN BUGGENHOUT**

Je staat in de hal van de bioscoop. Laat je je verrassen of kies je voor bekend materiaal?

BERT OSTYN: "Ik ga graag op mijn gevoel af en kies dus meestal voor de verrassing. Behalve wanneer het woord *coming-of-age* in de korte inhoud te lezen staat. Dan ben ik eerder geneigd de film te laten passeren. (*lacht*)"

Zo liet ik me tijdens de vorige editie van het filmfestival van Gent verrassen door de intussen bejubelde Oscarwinnaar *Birdman* van Alejandro González Iñárritu. De film bleef me vooral bij vanwege de soundtrack, die grotendeels uit louter drumpartijen bestaat."

Muziek en film, gaan die voor jou hand in hand?

"Ik let misschien inderdaad wat meer op de muzikaliteit van een film dan iemand anders. Muziek is altijd belangrijk bij de echt grote cineasten zoals Stanley Kubrick of Martin Scorsese. De impact die muziek kan hebben op beelden boeit me mateloos."

Aan welke onvergetelijke soundtrack denk je spontaan?

"Ik kan onmogelijk iets anders antwoorden dan *2001: A Space Odyssey* van Kubrick. Het

legendarische stuk Strauss daarop is gewoonweg geniaal. Aan zo'n score herken je een echte grootmeester. Die vinylplaat staat trouwens al jaren in mijn kast.

Onlangs was er een andere film die me op soundtrackvlak enorm verraste, namelijk *Tron: Legacy* met muziek van Daft Punk. De combinatie Daft Punk en Hollywood vond ik toch echt zeer straf. Van dergelijke radicale keuzes hou ik wel."

De meest tenenkruisende muzikale keuze?

"De popdeuntjes in *Marie Antoinette* van Sofia Coppola. Ook een radicale keuze — en nu spreek ik mezelf misschien tegen — maar haar beslissing om voor dat soort popmuziek te gaan vind ik gewoonweg jammer."

Welk filmgenre kan jou altijd bekoren?

"Je zou het me misschien niet nageven, maar ik ben een echte liefhebber van horrorfilms. Vooral de Italiaanse seventieshorror van Dario Argento trekt me enorm aan. Ik ben gek van *Suspria*. Daarmee bewees Argento dat hij een meester van de suspense is. De scenografie! Die kleuren! Die casting! Hij is een echte kunstenaar, die verdiend op een grote cultaanhang mag rekenen."

"IK VERKIES OUDERWETSE
CRONENBERG BOVEN
CGI-SPEKTAKELS!"

Met welke genre moeten we bij jou niet komen aankloppen?

"Superheldenfilms boordevol CGI zijn niet echt mijn ding. Niet dat ik alle CGI-films over dezelfde kam wil scheren, maar doe mij maar een ouderwetse Cronenberg. Films waarin de *old school* special effects zo gedateerd ogen dat het opnieuw magisch wordt. *Videodrome* is een perfect voorbeeld."

Welke klassieker liet de diepste indruk op jou na?

"Dat moet *Chinatown* geweest zijn van Roman Polanski, met Jack Nicholson in de hoofdrol. Vooral de eindquote is me bijgebleven. '*Forget it, Jake, it's Chinatown.*' Ondanks alle persoonlijke problemen die Polanski blijkt te hebben, kijk ik toch enorm naar hem op.

Naar alle grote filmregisseurs trouwens. Muziek maken is één ding, maar een hele film regisseren: daar heb ik pas echt respect voor. Mensen als Kubrick of Polanski zijn gewoon *larger than life*."

Tot slot: welke filmische samenwerking zou je wel zien zitten in de toekomst?

"Voor onze laatste videoclip haalden we heel wat inspiratie uit het werk van de Belgische filmmaker en videokunstenaar Johan Grimmonprez. Hij werkt met gevonden beeldfragmenten en probeert zo een verhaal te vertellen. Fantastisch vind ik dat. Ik zie een samenwerking nog niet meteen gebeuren, maar je weet natuurlijk nooit wat de toekomst brengt." ▣

@Bvalkenborghs

No South of the South Pole
Uit op [PIAS] Le Label
www.ostynmusic.com

SELMA

DE BRUG OVER

Met een moeizame ontstaansgeschiedenis en een brede waaier aan relletjes lijkt *Selma* bijna even controversieel als zijn onderwerp, de legendarische marsen voor gelijk stemrecht voor Afro-Amerikanen onder leiding van mensenrechtenicoon Martin Luther King. “Als je de mythe ontrafelt, besef je dat zijn innerlijke kracht in ieder van ons zit.”

tekst ANKE WAUTERS

Het is maart 1965. Miljoenen Amerikanen zijn aan hun scherm gekluisterd voor een uitzending van Stanley Kramers *Judgement at Nuremberg* (1961). De gruwelbeelden over mensonterende gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog worden plotseling onderbroken voor een nieuwsuitzending. Met grote ogen zien de kijkers hoe ordetroepen een vreedzame protestmars van zwarte burgers in Selma, een stadje

in het oerconservatieve Alabama, brutaal de kop indrukken. Met traangas en zelfs zweepen drijven blanke agenten de mars uiteen. De confrontatie breekt met alles waarvoor de brave huiskamercowboy denkt te staan, principes die Stanley Kramer ook net aanhaalde in zijn oorlogsdrama: rechtvaardigheid, waarheid en de waarde van een mensenleven.

In de tweede helft van de 19^e eeuw verwierven zwarten in Amerika stemrecht, maar in de praktijk was er

CLOSE-UP

bijna honderd jaar lang sprake van een boycot door lokale blanke ambtenaren. In de sixties escaleerde de situatie. Vooral in het zuiden liepen de raciale spanningen hoog op: geweld tegenover zwarten was schering en inslag. Nadat onderhandelingen met president Lyndon B. Johnson spaak waren gelopen, hakte Nobelprijswinnaar Martin Luther King, Jr. de knoop door: “*Selma it is.*”

De welbespraakte activist ging de plaatselijke bevolking voor in een aantal marsen van Selma richting Montgomery, de hoofdstad van Alabama, om het debat over het zwarte stemrecht aan te wakkeren. Dat gebeurde niet zonder slag of stoot. Beelden van het gewelddadige optreden van blanke ordetroepen gingen de wereld rond, en steeds meer mensen schaarden zich achter King. Het bleek een keerpunt voor de burgerrechten in Amerika. Op 6 augustus 1965 ondertekende president Johnson de *Voting Rights Bill* en maakte daarmee een einde aan de discriminatie in de stemlokalen.

Oprah

Vijftig jaar later pakt Ava DuVernay het beladen hoofdstuk uit de burgerrechtengeschiedenis op in *Selma*. De indierigse groeide op in het rurale Alabama. De erfenis van het titelstadje zit als het ware in haar DNA. Haar vader, een vrachtwagenchauffeur, was destijds getuige van de protestmarsen. Anno 2014 keek hij trots toe hoe zijn dochter de drukke straten van Selma verkeersvrij liet maken om te kunnen draaien.

Bijna tien jaar liepen *Slumdog Millionaire*-producer Christian Colson en Plan B Entertainment, het productiebedrijf van Brad Pitt, rond met het script van Paul Webb voordat ze het in de bekwame handen van aanstormend talent DuVernay stopten. Het was Oprah Winfrey die de bal echt aan het rollen bracht. Ze verzamelde de centen en tipte David Oyelowo als de acteur die gestalte moest geven aan de charismatische King. Winfrey had zij aan zij gespeeld met de Brit in *The Butler* (2013). Ook voor DuVernay was Oyelowo geen onbekende: hij speelde mee in *Middle of Nowhere* (2012),

Duvernays vorige langspeler waarmee ze onder meer op het prestigieuze Sundance Film Festival in de prijzen viel.

De geschiedschrijving plaatst Martin Luther King graag op een verhoog. Zijn bulderspeeches zijn in het collectieve geheugen gegrift. Maar DuVernay brengt het verhaal van een mens en niet van een onaantastbaar icoon. “Als je de mythe ontrafelt, besef je dat zijn innerlijke kracht in ieder van ons zit”, liet DuVernay optekenen. De filmmaaker deinst er dan ook niet voor terug om zijn kleine kantjes te tonen. “King en zijn kompanen waren helemaal niet de heilige boontjes die we nu van hen maken”, zegt Oyelowo. “Vaak modderden ze wat aan, zoals alle jonge mensen. Maar het belangrijkste is dat ze onverschrokken waren. Het waren geen superhelden, en toch deden ze heldhaftige dingen.”

Caleidoscoop

Selma is duidelijk veel meer dan de zoveelste brave biopic. De combinatie van ingetogen realisme en

cinematografisch vuurwerk legt de verschillende lagen van de gebeurtenissen bloot. DuVernay biedt een caleidoscopische visie op de historische feiten. Van koketterende jonge meisjes die slachtoffer worden van een bomaanslag tot J. Edgar Hoover, de excentrieke topman van de FBI: de regisseuse toont hoe iedereen betrokken was bij dit historisch keerpunt. Het eindproduct kan dan ook op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Je kunt de film bekijken als het relaas van een paar hardnekkige beeldenstormers die de overheid op de knieën kregen, maar *Selma* is evengoed het verhaal van een man die in zijn privéleven de prijs betaalt voor zijn idealen.

Ook geeft de film een gezicht aan de lang miskende vrouwen achter de burgerrechtenbeweging. Zo krijgen we een diep menselijk portret van King-echtgenote Coretta Scott. Met een vrouwelijke cineast aan het roer hoeft het misschien niet te verbazen dat vrouwen zo aanwezig zijn in *Selma*.

Toch wilde DuVernay daarmee geen stoutmoedig feministisch statement maken. Ze vond het simpelweg niet mogelijk om het verhaal te vertellen zonder de dappere echtgenotes, moeders en medeburgers te tonen. Winfrey, die de rol van moe getergde activiste Annie Lee Cooper voor haar rekening neemt, staat haar bij in die keuze: “De waarheid is dat deze vrouwen de ruggengraat van de strijd vormden.”

I can't breathe

Voor DuVernay was het cruciaal dat men effectief in het stadje ging filmen: “We móesten staan waar de echte demonstranten huilden, bloedden en elkaars hand vasthielden. We móesten de energie van die plek vatten.” Belangrijke locatie is de illustere Edmund Pettus Bridge, waar zich een westernachtige confrontatie ontvouwd tussen de activisten en de ordetroepen. DuVernays documentaire-achtergrond zal ongetwijfeld geholpen hebben om dat moment zo treffend in beeld te brengen. Ze vormt de simpele brug om

tot het decor van een episch strijdtoneel. Dat ze daarbij een beroep deed op de plaatselijke bevolking, gaf de scène een extra emotionele dimensie.

Het kat-en-muisspel tussen de agenten en de activisten slaat natuurlijk ook een brug met de actualiteit. Nog altijd zijn er opstoten van raciaal geweld in Amerika. Twee weken nadat Ava DuVernay voor de laatste keer *cut* had geroepen op de set van *Selma*, verstikte een blanke politieagent de zwarte New Yorker Eric Gardner in een wurggreep. Dagenlang demonstreerden woedende mensen in de straten. De aangrijpende beelden gingen, net als vijftig jaar geleden, de wereld rond. DuVernay speelde daar handig op in. De voormalige marketingtopper — ze verzorgde de promo voor onder meer Clint Eastwood en Steven Spielberg — wist maar al te goed goed wat ze deed toen ze haar cast op de New Yorkse première van *Selma* een T-shirt liet aandoen met de slogan ‘*I can't breathe*’, Gardners laatste woorden.

Blanke grijsaards

Selma lokt wel vaker controverses uit. Zo moest de prent het stellen met twee nominaties, eentje in de categorie Best Original Song en één voor Best Picture. Dat het liedje ‘Glory’ bekroond werd, redde de eer een heel klein beetje. Het blijft echter ontzettend vreemd dat de buitengewone regie- en acteerprestaties zelfs niet genomineerd werden. *Oscars so white* was het verdict van critici, die spraken van een *snub*, een onterechte miskennis van de film door de blanke grijsaards van The Academy. Vanuit een andere hoek rees dan weer kritiek op bepaalde historische onjuistheden in het scenario. Zo zou de portrettering van president Johnson als tegendraadse slechterik eerder kort door de bocht zijn.

Feit is dat *Selma* geen verhaal is met een blanke redder in nood. Misschien knelt daar het schoentje. In Tinseltown is het namelijk niet vanzelfsprekend een film te maken waarin een zwarte hoofdrolspeler de touwtjes in handen heeft. Oyelowo was daar duidelijk over tijdens interviews: “Men is bang voor het schuldgevoel van de kijker. Vandaar dat een aardige blanke het handje van de zwarte vasthoudt.” Daarmee verwijst hij naar *12 Years a Slave* en *The Butler*, twee drama's over de strubbelingen van de zwarte bevolking door de ogen van een blanke *good guy*. Ironisch genoeg waren het net de *box office*-resultaten van die films die geldschietters Paramount Pictures, Pathé en Harpo Films over de streep trokken om zich te wagen aan dit authentiek document over een wezenlijk stuk wereldgeschiedenis. ■

VANAF 11 MAART IN DE BIOSCOOP

@ANK2D2

» EVENT-CINEMA

Wil je na het lezen van dit stuk *Selma* zo snel mogelijk zien? Dankzij *Vertigo* kan dat nog net iets sneller dan de reguliere bioscoopbezoeker. Kijk op Vertigoweb.be voor verdere informatie!

INHERENT VICE

VOORTDURENDE VERWARRING

In *Inherent Vice*, Paul Thomas Andersons gelaagde ode aan de film noir en het einde van het hippietijdperk, speelt **Joaquin Phoenix** een privédetective die constant hallucineert. Ook tijdens interviews zet de *Walk the Line*- en *Her*-acteur het regelmatig op een trippen. Vandaar een knip- en plakgesprek.

tekst EWOUDE CEULEMANS

Joaquin Phoenix staat te boek als een van de moeilijkste interviewees in de hedendaagse filmwereld. Korte, nietszeggende quotes: daarin blinkt hij uit. “Ik wou dat ik je een gefundeerde repliek kon geven”, antwoordt hij op de vraag waarom hij bepaalde rollen kiest. “Waarom denk je als je op de set staat?” wordt beantwoord met een simpele “Niets.” En over zijn bezigheden wanneer hij niet acteert, komt hij niet verder dan: “Daar heb ik niets interessants over te zeggen.”

Phoenix’ dwarse reputatie werd alleen maar kracht bijgezet door zijn passage in de *Late Show with David Letterman* in 2009. De acteur beweerde toen de filmwereld vaarwel te zeggen en een hiphopcarrière te ambiëren. Na

enkele maanden bleek het om een hoax te gaan: het gebeuren maakte deel uit van *I’m Still Here*, een mockumentary die hij samen met zijn schoonbroer Casey Affleck maakte.

Onzekerheid troef

Gelukkig is en blijft Phoenix in de eerste plaats acteur. In *Inherent Vice*, zijn tweede samenwerking met *The Master*-cineast Paul Thomas Anderson, schittert hij als Larry ‘Doc’ Sportello, een excentrieke privédetective die in het Los Angeles van de jaren zeventig de levensstijl van een hippie — en dan vooral het drugsgebruik — erop na houdt.

“Paul ziet de wereld op zijn eigen manier”, liet een opvallend aanwezige Phoenix onlangs optekenen. “Wat

onopgemerkt dreigt te blijven, wil hij net blootleggen. Ik hou van zijn unieke manier van werken. Nu en dan schoot Paul verschillende versies van één scène. Soms hadden we reeds vijf volle pagina’s van het script gedraaid toen Paul plots zei dat we de dialogen moesten omwisselen.”

Die manier van werken sluit nauw aan bij het verhaal van *Inherent Vice*. In navolging van de klassieke films noirs is er aan de plot amper een touw vast te knopen. Centraal staat de zoektocht naar bouwmaats Mickey Wolfmann en Docs ex-vriendinnetje Shasta. Maar ondertussen passeren een hoop personages en intriges de revue die nauwelijks iets met de premisse te maken hebben.

Phoenix las ter voorbereiding eerst het gelijknamige boek van Thomas

Pynchon en pas daarna het scenario dat Anderson daaruit had gedistilleerd. “Vervolgens wilde ik de roman nog een tweede keer lezen, maar halverwege stopte ik. Ik mocht het verhaal niet te goed kennen. Ik moest verward blijven. Op dat vlak zaten Paul en ik op exact dezelfde golflengte. Ook op de set was het onzekerheid troef.”

Hoedjes en bakkenbaarden

Voor de slechte verstaanders: Doc is een detective zoals je er zelden één op het witte doek hebt gezien. Dat kan je met zijn garderobe vol versleten jeanshemden, loszittende broeken, afgetrapte sandalen en strooien hoedjes heel letterlijk nemen. Voor Phoenix waren die kleren, net zoals die dikke bakkenbaarden en de occasionele krulspelden,

essentieel om Doc op een geloofwaardige manier neer te zetten.

“Het strooien hoedje en de bakkenbaarden zijn geïnspireerd op de look van Neil Young destijds. Voor de kledij was het een kwestie van zoeken naar de juiste combinaties.” De voorstellen van Anderson waren erg belangrijk, maar costumier Mark Bridges had steevast het laatste woord. “De look van een personage opbouwen is een langdurig, organisch proces. Maar wanneer je met iemand als Mark samenwerkt, weet je dat de perfecte keuzes gemaakt worden.”

Doc is ongetwijfeld een geweldige toevoeging aan de verzameling kleurrijke figuren die Phoenix reeds op zijn cv heeft staan. Een verzameling die trouwens alleen maar groter zal worden. “Ik werk graag non-stop. Vrije dagen vind ik

verschrikkelijk.” Een écht afscheid van Phoenix hoeven we dan ook niet meteen te vrezzen. “Waarom zou ik stoppen? Acteren is het meest opwindende aspect aan mijn leven.” ■

VANAF 4 MAART IN DE BIOSCOOP

@Ewoud51

» SPECIALE SPEURERS

Doc Sportello is een detective zoals je er nog nooit één gezien hebt, maar hij is lang niet de enige vreemde speurneus die de filmgeschiedenis rijk is. Op Vertigoweb.be lijsten we zijn eigenaardigste filmcollega’s op!

A woman with long brown hair, wearing a plaid shirt and blue jeans, is sitting on a large, dark rock on a beach. She is looking out at the ocean. In the background, there are several seagulls on the water and a sandy beach. The sky is clear and blue.

STILL ALICE

DE ONVERGETELIJKE JULIANNE MOORE

Eindelijk! **Julianne Moore**, de rossekop uit honderd-en-één kleinoden, heeft haar eerste Oscar beet. Ja, ze moest er in *Still Alice* een Alzheimerpatiënt voor spelen — een klassieke Oscarrol dus — maar zelfs dan is ze fenomenaal.

tekst **BEN VAN ALBOOM**

Eigenlijk had Julianne Moore zo'n twintig jaar terug haar eerste Oscar moeten winnen, voor Robert Altman's meesterlijke *Short Cuts* (1993) [1]. Zoals wel vaker bij Altman werd die film gedragen door een ensemblecast. Maar Moore was de enige die gedurende 202 seconden naakt haar bloes stond te drogen met een haardroger. Als we eraan terugdenken — ongeveer elke avond — was het niet zozeer het ros-zijde schaamhaar, maar die haardroger die het hem deed. Of toch zeker de combinatie van de twee. Maar misschien is dit niet het tijdschrift om daar dieper op in te gaan.

Na haar eerste Oscar voor *Short Cuts*, waarvoor ze in werkelijkheid niet eens genomineerd werd, had Julianne Moore haar tweede, derde en vierde Oscar moeten krijgen voor respectievelijk *Boogie Nights* (1997) [2] van Paul Thomas Anderson, *The End of the Affair* (1999) [3] van Neil Jordan en *Far from Heaven* (2002) [4] van Todd Haynes — drie parels waarvoor ze wél genomineerd werd, maar niet won. Ja, ze kreeg ook een nominatie voor *The Hours* van Stephen Daldry, maar die romanverfilming was ongeveer even boeiend als alle andere films die de man nadien maakte. Niet, dus.

Sorry, Reese

Zeggen dat Moores overwinning op 22 februari een verrassing was, zou overdreven zijn. Na de wereldpremière van *Still Alice* op het Toronto International Film Festival in september vorig jaar waren alle insiders zo goed als zeker van haar overwinning. Opmerkelijk, want het Alzheimerdrama van Richard Glatzer en Wash Westmoreland had op dat moment nog geen verdeler. Bovendien gingen experts er lange tijd van uit dat Reese Witherspoon de te kloppen favoriet was voor haar vertolking in *Wild*. *Still Alice* werd na de lovende kritieken echter opgepikt door Sony Pictures Classics en na een minirelease in een paar Amerikaanse zalen — genoeg om in aanmerking te komen voor de Oscars — lag Moore in poleposition. Sorry, Reese. *Nothing personal, just (show)business*.

“Ik blijf er rustig onder”, vertelt een inderdaad erg rustige Moore ons enkele dagen voor de bekendmaking van de Oscarnominaties. De actrice hoort reclame te maken voor *Seventh Son*, een dure drakenfilm van de Rus Sergei Bodrov waarvoor ze zestien jaar na *The Big Lebowski* opnieuw op de set stond met Jeff Bridges. En het moet gezegd: ze doet haar best. “Ik ben ontzettend gefascineerd door fantasy, mythologie, spookverhalen, dingen die we verzinnen om gevoelens en fenomenen te verklaren waar we anders geen woorden voor vinden. Los van het feit dat ik het als actrice soms nodig heb om alle remmen los te gooien en in de huid van een gemene heks te kruipen, zijn fantastische verhalen in essentie metaforen voor gewichtige thema's. Dat maakt er nog geen *Still Alice* van, maar dat hoeft ook niet altijd.”

Waar het hart van vol is, loopt de mond van over, en in het geval van Moore is dat duidelijk *Still Alice*, een kleine productie van twee relatief onbekende regisseurs met ook nog Alec Baldwin en een verrassend sterke Kristen Stewart. “We hebben de film in maart op drie weken tijd gedraaid met een belachelijk klein budget. Ik geloof dat de geluidsmontage net op tijd af was voor Toronto. Het is allemaal waanzinnig snel gegaan en we hebben ook ontzettend veel geluk gehad. Met dit soort kleine films weet je nooit of iemand ze überhaupt zal te zien krijgen. Sommige vinden nooit een verdeler, andere komen enkel uit op *video on demand*. Dat de prent nu niet alleen wereldwijd in de zalen komt, maar ook nog eens in de running zou zijn voor een Oscar, is hetzelfde als tien keer na elkaar de jackpot winnen.”

Ongeziene personages

Moore weet waarover ze praat. Sinds begin jaren negentig speelt ze in gemiddeld drie films per jaar — van kaskrakers als *Hannibal* en *The Hunger Games* over ciniefiele kleppers als *Magnolia* en *Children of Men* tot inderdaad kleine producties waarvan sommige nooit een publiek vonden. “Het is een gok. Al geldt dat evenzeer voor Hollywoodfilms — ik heb mijn

schare flops gekend. Gaandeweg kom je tot het besef dat je de uitkomst toch niet in de hand hebt en dat je dus beter gewoon voor de interessantste rollen gaat. Ik weet dat acteurs dit voortdurend zeggen, maar ik was mijn personage in *Still Alice* nog niet op het witte doek tegengekomen.”

Dat personage heet Dr. Alice Howard, een professor linguïstiek die ontdekt dat ze aan vroege Alzheimer lijdt en geleidelijk aan de controle over haar leven verliest. De film is gebaseerd op de gelijknamige roman van de Amerikaanse neuroloog Lisa Genova, die er bijna een jaar lang mee in de bestsellerlijst van *The New York Times* stond en vooral lof oogstte voor het feit dat de roman wordt verteld vanuit het standpunt van Howard.

“Dat is ook wat mij erin aantrok”, vertelt Moore. “Meestal wordt dit verhaal verteld door de ogen van een familielid, iemand die toekijkt op het aftakelingsproces. Zowel het boek als de film gunnen je een blik in de psyche van de protagonist en laten zien dat onze perceptie van de ziekte verkeerd is. Om mij op de rol voor te bereiden, heb ik met verschillende Alzheimerpatiënten en dokters gesproken en het idee dat iemand persoonlijkheid verdwijnt, is gewoon onzin. Dat mensen veranderen is ontegensprekelijk waar, maar hun persoonlijkheid verandert niet. Soms was dat pijnlijk om te zien. Vooral wanneer Alzheimerpatiënten door hun omgeving werden genegeerd, ‘want ze zijn er toch bijna niet meer’. Dat moet ongelofelijk frustrerend zijn en die frustratie zit hopelijk ook in mijn vertolking.”

Werelden verkennen

Het goede nieuws is dat Moore te bescheiden is: die ‘hopelijk’ mag ze laten vallen. Nog beter nieuws: *Still Alice* is, ondanks het feit dat het bij die ene nominatie is gebleven, geen tweede *Scent of a Woman*, de prul waarvoor Al Pacino uiteindelijk zijn Oscar heeft gekregen omdat blinde personages nu eenmaal toffer zijn dan maffiosi — of in het geval van Moore: vuilbekkende en/of promiscue vrouwen. “Die hebben de neiging om in mijn mailbox terecht te komen”, lacht de actrice. “Ik weet dat

er actrices zijn die dat soort personages riskant vinden, maar ik vind ze juist boeiend. Niet zozeer omdat ze vloeken of buitenechtelijke affaires hebben, maar omdat ze mij toelaten de wereld rondom mij te verkennen. Al klinkt het nu misschien alsof ik alleen maar overspelige vrienden heb. Wat ik wil zeggen, is dat de wereld niet perfect is, en ik heb geen schrik om daar als actrice mijn tanden in te zetten.”

Als *Scent of a Woman* één ding gemeen heeft met *Still Alice*, dan is het dat zowel Pacino als Moore het gezelschap krijgen van een (voormalig) tieneridool dat niemand echt serieus neemt. De eerste deed het met Chris O'Donnell, de tweede doet het met *Twilight*-ijskoningin Kristen Stewart, die duidelijk op zoek is naar zo goed als onbetaalde rollen om haar geloofwaardigheid op te krikken. Eerlijk: ons wist ze te overtuigen, en Moore ook.

“Al moet ik bekennen dat ik altijd al heb gedacht dat ze talent heeft. Ik heb haar voor het eerst ontmoet toen ze twaalf was. Ze speelde de hoofdrol in een film van mijn echtgenoot (*Bart Freundlich, maker van onvoorstelbare wegwerpcinema, nvdv.*). Ik herinner me dat hij erg enthousiast over haar was en toen al voorspelde dat ze een ster zou worden. Kristen acteert gereserveerd, maar ze kan putten uit een ontzagwekkend arsenaal aan emoties en leert die te gebruiken. Vergeet niet dat ze nog erg jong is. Er zit nu al ontzettend veel maturiteit en oprechte schoonheid in haar vertolking.”

Tijd voor de haardrogerstest? ▣

SEVENTH SON DRAAIT NU IN DE BIOSCOOP
STILL ALICE VANAF 18 MAART IN DE BIOSCOOP

@fakerholic

» MO PROBLEMS

‘Gewaagd, gewaagder, gewaagdst’ lijkt een van J. Mo's levensmotto's. Vandaar een top vijf van haar gedurfdste rollen op Vertigoweb.be.

SERGIO HERMAN: FUCKING PERFECT

INTERNE KEUKEN

Niet iedereen heeft de middelen om bij Sergio Herman op restaurant te gaan. Maar heel Vlaanderen kent de getatoeëerde rock-'n-rollkok van op tv en van in de *boekskes*. De documentaire *Fucking Perfect* gunt nu een blik op 's mans bezeten bestaan.

tekst RUBEN NOLLET

De boertjes uit Zeeuws-Vlaanderen gaan naar de stad”, grijnst Sergio Herman (44) halverwege *Fucking Perfect*, de documentaire die de Nederlandse regisseur Willemiek Kluijfhout aan hem heeft gewijd. Je vraagt je af in hoeverre die verwijzing naar *The Jane*, het restaurant dat hij ongeveer een jaar geleden opende in Antwerpen, een grap is.

Herman groeide op en maakte naam in Sluis en Cadzand. *The Jane* ligt in een heel andere omgeving, en niet alleen omdat het pand gevestigd is in de kapel van een voormalig militair ziekenhuis. Herman is nooit een stadsjongen geweest. Dat herhaalt hij verschillende keren, zowel in de film als in ons gesprek. “Ik ben eenvoudig in mijn manier van denken”, zegt hij. “Ik kom van het platteland. Het enige wat voor mij telt, is koken. Nieuwe gerechten creëren is mijn grootste drug.”

Koken met emotie

Om *Fucking Perfect* in elkaar te boksen, volgde Kluijfhout de chef meer dan een jaar op de voet. Het was een bewogen periode. Na een kwarteeuw in *Oud Sluis*, het meest prestigieuze restaurant van Nederland met zijn drie Michelinsterren, was Herman tot de conclusie gekomen dat hij nood had aan verandering en nam de ingrijpende beslissing om de zaak op zijn hoogtepunt te sluiten. Tijd om andere horizonten op te zoeken.

“Ik had een nieuw doel nodig in mijn leven”, legt hij uit. “Ik kan niet stilzitten en die laatste jaren in *Oud Sluis* begon ik me steeds benauwder te voelen. Je mag niet vergeten dat de keuken daar geen ramen heeft. In het begin werkten we er met zijn vieren, tegen het eind stonden we met zo’n twintig man op elkaar gepakt. Zo kon het niet verder. Eigenlijk heeft het gebouw gezegd dat ik ermee moest ophouden.”

Kluijfhout had Herman leren kennen tijdens het draaien van haar vorige film, *L’amour des moules* (2012). Hij had

haar toen al op de hoogte gebracht van zijn beslissing. Slechts weinig mensen wisten ervan. Ze moest het nieuws dus voor zich houden. Gelukkig kon ze ook zonder die informatie haar producenten overtuigen om een documentaire over hem te draaien. Dankzij zijn beruchte drilsergeant-aanpak was hij beroemd genoeg.

“VROEGER WAS IK NOG ERGER. MET DE JAREN BEN IK MILDER EN RUSTIGER GEWORDEN.”

“Ik weet niet of een chef zich per se zo hard moet gedragen”, lacht Herman. “Ik kan alleen zeggen dat het er in een keuken stressvol aan toegaat en dat ik met emotie kook. Details zijn voor mij heel belangrijk. Bovendien bereid ik veel gerechten à la minute, wat niet altijd gemakkelijk is. Vroeger was ik trouwens nog een stuk erger. Met de jaren ben ik milder en rustiger geworden.”

Smaken ontdekken

De titel van de documentaire verwijst naar Hermans verbeterende drang naar perfectie. De chef vermoedt dat hij die van zijn ouders heeft geërfd. Vader Ronnie werkte *Oud Sluis* op tot een van de beste mosselrestaurants van de Benelux. Ook hij genoot de reputatie grote waarde te hechten aan details. “En mijn moeder, die in de zaal stond, was nog erger”, vertelt hij. “Het is dus normaal dat ik zo in het leven sta. Ik ben ervan overtuigd dat ik even perfectionistisch zou zijn als ik schilder, beeldhouwer of een ander soort kunstenaar was geworden.”

Wat zijn ouders hem in ieder geval hebben doorgegeven, is de absolute liefde voor eten. Op zijn tiende stond hij al bij zijn vader in de keuken en zijn ouders maakten er een punt van hun kroost regelmatig mee te nemen naar de beste restaurants. “Daar lieten ze ons alle mogelijke smaken en producten ontdekken”, herinnert Herman zich.

Nu probeert Herman hetzelfde met zijn kinderen te doen. “Ik wil dat ze op zijn minst alles eens proeven. Als ze iets niet lekker vinden, heb ik daar geen probleem mee. Zolang ze het maar een kans geven. En het doet me plezier om te zien dat ze ervoor openstaan: sushi, wasabi, gember ... Al die smaken die een kind vreemd vindt. Ik hoop dat eten ook deel wordt van hun leven. Het is voor mij altijd het belangrijkste geweest en dat zal het ook altijd blijven.” ■

VANAF 18 MAART IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» WATERTANDCINEMA

Documentaires over chefs zijn één ding, maar sommige films doen je echt likkebaarden. Op *Vertigoweb.be* serveren we een paar titels waaraan je gegarandeerd een knorrende maag overhoudt.

THE VOICES

SYMPATHIE VOOR EEN MOORDENAAR

Marjane Satrapi (45) verwierf wereldfaam met *Persepolis* en haar animatiebewerking van de autobiografische strip. Met *The Voices* waagt de uitgeweken Iraanse zich aan haar Engelstalige debuut, haar eerste horrorkomedie en haar eerste Hollywoodster. “Het jongensachtige gezicht van Ryan Reynolds zorgt ervoor dat je hem alles vergeeft.”

tekst **TOM ROUVROIS**

Ik hou helemaal niet van horror, integendeel.” Vreemd statement voor iemand die net een slasherfilm heeft ingeblikt. Met *The Voices* werd Marjane Satrapi mijlenver uit haar comfortzone getrokken. Geen autobiografische oorlogshistorie dit keer, maar wel een gitzwarte horrorkomedie over seriemoorden, vuilgebekte huisdieren en lichaamsdelen in tupperwaredozen. “Mijn agent stuurde me het script omdat het me misschien zou interesseren. Ik begon te lezen en raakte er maar niet wijs uit. Was het een komedie of een horrorfilm? Toen ik er een dag later nog altijd mee in mijn hoofd zat, wist ik dat ik *The Voices* moest maken. Het deed me wel twijfelen aan mezelf. Want wat zegt het over mij dat ik zoveel sympathie voel voor een seriemoordenaar?”

Kattenkwad

De film draait rond de eenzame maar charmante Jerry (Ryan Reynolds), een op het eerste gezicht doodgewone man die de kost verdient als arbeider in een badkuipfabriek. Hij is verliefd op de knappe Fiona (Gemma Arterton), maar zijn sociale onhandigheid gooit roet in het eten. Wanneer dan ook nog eens blijkt dat hij intense gesprekken voert met zijn vriendelijke hond en moordzuchtige kat, verandert de situatie drastisch.

“Eigenlijk was de kat een van de voornaamste redenen waarom ik de film wou maken”, vertelt Satrapi. “Wie houdt er niet van een schuchtere kater die plotseling walgelijke dingen zegt? Soms heb ik spijt dat de kat de seriemoordenaar niet is. Ik heb er zelf eentje, en als ik naar haar kijk, hoop ik stiekem dat ze begint te praten en iets zegt als ‘Fuck you, fuckface, give me my fucking food!’ Dat zou vreselijk grappig zijn.”

Ook al was de kat haar favoriete personage, toch zal er nooit meer een dier in Satrapi’s films opduiken. “Na *Poulet au prunes* zei ik al dat ik nooit meer met dieren zou werken en deze keer was het nog erger”, klinkt het. “De hond was oké. Als je hem vroeg om te zitten, ging hij zitten. De kat was daarentegen de grootste diva op de set. Mijn monteur Stéphane Roche heeft urenlang met het beest samengezeten om ervoor te zorgen dat ze twintig seconden in dezelfde positie zou blijven zitten. Afschuwelijk.”

In tegenstelling tot het Oscar-genomineerde *Persepolis* en opvolger *Poulet aux prunes* bewerkte Satrapi met *The Voices* geen eigen strip maar een scenario van iemand anders, iets wat nooit haar bedoeling was. “Als je andersmans script krijgt, moet je het zowel adopteren als adapteren. Dat boezemde me angst in, maar die angst dreef me om de film te maken. Ik wou

scenarist Michael R. Perry niet teleurstellen. Ik hield van zijn verhaal en ik wou dat hij evenveel van mijn film hield.”

Godsgeschenk

Wie zich een seriemoordenaar voorstelt, denkt niet meteen aan de hazelnootbruine ogen en indrukwekkende sixpack van romcomheld Ryan Reynolds. Toch was hij degene die het project in gang zette. “Mijn agent belde me op en zei dat Ryan interesse had. Zodra ik hem ontmoette, wist ik dat hij Jerry was. Zijn jongensachtige gezicht zorgt ervoor dat je hem alles vergeeft. Je ziet hem iemand doden en denkt: ‘Komaan Jerry, je mag mij ook van kant maken.’”

Werken met Reynolds was voor Satrapi een waar godsgeschenk. “Na elke scène riep de crew me om te stoppen met filmen, maar ik zei altijd dat hij nog wel iets nieuws zou doen, wat ook gebeurde. Op zulke momenten veranderde ik van regisseur in toeschouwer. Dat is het grote verschil met animatie. Daarbij weet je alles op voorhand, terwijl goede acteurs dingen doen die je in je wildste dromen niet had verwacht.”

Inderdaad, Satrapi heeft haar buik vol van animatie. “Na het internationale succes van *Persepolis* gaven allerlei studio’s me carte blanche, maar ik bedankte vriendelijk. Animatie is een proces van extreem lange adem en ik ben niet bepaald een geduldige vrouw. Zelfs voor de stemmen in mijn hoofd heb ik geen tijd. Ik praat al genoeg tegen mezelf. Er is echt geen ruimte voor nog meer kabaal.”

VANAF 11 MAART IN DE BIOSCOOP

@TomRouvrois

» LOOK WHO'S TALKING

Volgens Hollywood kan je trouwe viervoeter veel meer dan blaffen of miauwen. Een bloemlezing van films met taterende dieren vind je terug op Vertigoweb.be!

Is de film- journalistiek LEVEND begraven

Na God, de cinema en de romantiek wordt nu ook de filmjournalistiek doodverklaard. Als we de onheilsberichten moeten geloven, rennen filmjournalisten gillend door de redactiegangen, achternagezeten door digitale monsters, verkorte aandachtsbogen, dalende lezerscijfers en commerciële belangen. Maar is het filmdebat niet levendiger dan ooit? En bestaan er naast de gedrukte media niet tal van andere informatiebronnen?

tekst BERT LESAFFER illustratie XAVIER TRUANT

Enkele ervaren, professionele filmcritici kondigden onlangs het overlijden van de filmjournalistiek aan. Ze lieten weinig aan de verbeelding met koppen en stellingen als 'De teleurgang van de filmkritiek' (Piet Goethals op *Apache.be*) en 'Het faillissement van de filmjournalistiek' (Chris Craps in zijn boek *De geheimen van de cinema*). De auteurs klagen dat de filmjournalistiek buigt voor de entertainmentindustrie, beoefend wordt door *celebrity hunters* zonder gevoel voor cinema en drijft op de commerciële belangen van distributeurs en studio's.

De teksten worden voortgestuwd door frustratie en kwaadheid, de adjectieven zijn hard,

korte zinnen eindigen met uitroepetekens. Is de filmjournalistiek doodof is de filmjournalist verwond? De moeilijke positie van de filmcritici is onmiskenbaar. Ze zitten geprangd tussen hun eigen visie en eisen van bovenaf. Zij willen langere artikels schrijven over minder bekende onderwerpen, met meer kwaliteit en diepgang, terwijl hun het omgekeerde wordt gevraagd: korte stukken met onderwerpen die het publiek onmiddellijk aantrekken en die makkelijk te verteren zijn. Is het onvermijdbaar dat culturele waarden enerzijds en economische motieven anderzijds zo fel botsen in de gedrukte media?

Gedrukt en verdrukt

Elk gedrukt medium is per definitie eenzijdig gericht. De informatie gaat van schrijver naar lezer en niet vice versa (met balpen commentaar toevoegen heeft een lage kans op reactie). Het systeem is gebaseerd op onevenwicht: van een beperkt aantal mensen wordt de mening naar de massa gebracht. Die schaarste zorgt er ook voor dat het gewicht per eenheid zwaarder wordt – hoe minder mensen praten, hoe beter geluisterd kan worden. Vroeger ging dat zelfs zover dat de mening van één journalist een film kon maken of kraken. Vroeger, toen filmcritici sterren waren.

Maar dat is op korte tijd veranderd. Het internet heeft niet enkel voor nieuwe media gezorgd, maar ook voor een verschuiving qua opinievorming en kwaliteitscontrole. De bron daarvan is de ontbinding van het concept van schaarste. Op het wereldwijde web bestaat immers geen tekort. Er is geen sprake van opgelegde lengtes, tijds-limieten en wie-wel-en-wie-niet. Het internet komt nooit vol te zitten.

Tel daarbij dat de meeste informatie gratis te consulteren valt en het is maar logisch dat onlinekanalen een gigantische concurrent van bestaande media zijn geworden, inclusief film-journalistiek. Sommige kranten en magazines gaan daarom op zoek naar nieuwe manieren om het publiek aan te spreken. Dat gebeurt soms met frisse, creatieve initiatieven en soms - tot ergernis van vele journalisten op een vulgariserende manier.

Perspectief

De informatie in de twee bovenvermelde artikels klopt als een bus. Maar laat ons het perspectief van de verdruchte filmcriticus niet verwarren met dat van het publiek. Het perspectief van de filmcriticus gaat over knelling en professionele onzekerheid, wat een relevant debat is voor redactieteams en uitgevers. Wat is de doelgroep van onze krant of ons blad en hoe kan die aangesproken worden? In welke mate dragen we een eigen stem uit of is de informatie neutraal? Op welke

manier laten we print en online samen bestaan en elkaar stimuleren?

Het publiek stelt zich andere vragen in tijden van nieuwe media. Waar vinden we de beste recensies, analyses en informatie over film? Welke vormen van filmkritiek zijn aantrekkelijk? Maar ook: wat vinden we zelf van film x, willen we die mening uiten en zo ja, waar en hoe? De democratie van het internet stelt iedereen in staat over alles zijn mening te geven. Dat lijkt gezond, want ventileren is goed voor het hart en de bloedvaten. Plus: als meer mensen over film schrijven, is er een grotere kans op betere artikels. De filmcriticus is niet langer verheven. Alsmar meer mensen met kennis en talent kunnen hun mening delen.

Maar die *vermenings-vuldiging* doet wel het idee van aanspraak vervagen. Is de mogelijkheid om een mening te geven op zich reden genoeg om het daadwerkelijk te doen? Is iedereen wel geplaatst om zomaar zijn mening te geven? Als mensen zonder analytische geest of degelijke kennis over cinema hun mening over een film geven, kan die opinie dan evenveel gewicht krijgen als die van de professionele filmcriticus? Gaat met die democratisering een banalisering gepaard? Is er een tekort aan schaarste?

Meningen zijn niet langer op een onevenwicht gebaseerd, want iedereen kan ze evenredig geven en ontvangen.

Dat maakt het de ontvanger van al die meningen alvast niet gemakkelijker. Met verstand, aandacht en geheugen is immers wel een schaarste gemoeid. Een mens kan maar zoveel meningen opnemen en synthetiseren. Hoe kiezen naar wiens mening te luisteren, wie te volgen, wat te lezen?

Kwantiteitscontrole

Het publiek, waaronder ondergetekende, zoekt ondanks alle veranderingen hetzelfde als vroeger. Wij willen kwaliteitsgarantie: een instantie waarvan we de informatie en het oordeel vertrouwen. Vroeger waren dat vooral de critici van kranten en magazines. Het verschil is dat er nu veel meer kandidaten zijn, die diverser en minder geïkt zijn, en dat we veel meer zelf moeten uitzoeken wie onze curator wordt. Dat kunnen filmcritici zijn, maar evengoed vrienden, vreemden of zelfs machines.

Er zijn immers wiskundige systemen ontstaan om meningen te bundelen, als een soort kwantiteitscontrole. Zo kan iedereen die inlogt op de website *Internet Movie Database* een rating aan een film geven, waardoor een gemiddeld cijfer van het publiek, een *peer-to-peer*-score, ontstaat. Een mooie synthese van onze dubbele rol als meninggever en -ontvanger.

Rotten Tomatoes doet iets soortgelijks, maar dan gebaseerd op de

meningen van gekwalificeerde critici. Het is een soort metakwaliteitscontrole, die de veelheid en verdeeldheid van meningen erkent en synthetiseert. Een recensie wordt met andere woorden geabstraheerd en het gewicht van de mening wordt een bijdrage. Uiteraard valt er op die aanpak heel wat aan te merken, maar de website blijft een uitermate handige tool.

Er bestaan ook algoritmes waarbij de kijker zichzelf raad geeft. Een rating van een film op Netflix bepaalt bijvoorbeeld hoe fel andere titels worden aangeraden. De grens tussen advertentie en informatie is ook in digitale media een pijnpunt, al is het maar omdat Netflix' eigen producties toevallig altijd worden aangeraden. 'Algoritmes met zin voor economie' dan maar.

Ook het video-essay komt steeds meer op, waarbij op een originele en vaak entertainende manier iets gezegd wordt over een film, maker, genre of stijl. Zo is er de *Honest Trailer*-reeks op YouTube, waarbij de trailer van een

populaire film een nieuwe en 'eerlijke' montage krijgt. En dan is er nog de podcast: opgenomen radioprogramma's over de meest diverse thema's. Zo is *Filmspotting Streaming Video Unit* een aanrader: twee verstandige, geestige filmcritici doen per aflevering een uitgebreide filmbespreking en geven tal van suggesties mee.

Avontuur

Filmkritiek is dus verre van dood, maar eerder getransformeerd en voor een stuk herboren. Zoals dat gaat met veranderingen, ontstaat een oproep tot avontuur, en dat zowel voor de sector als voor het publiek. Kranten en magazines kunnen niet langer zonder een degelijk onlineplatform en een sterke aanwezigheid op sociale media, die in het beste geval een aanvulling op en een uitdijping van het gedrukte aanbod bieden.

Ook mensen die van film houden – van de rabiante filmfan tot de occasionele kijker – moeten aan de slag. Zoek je

een analyse van de film ná de film? Een recensie van de film vóór de film? Of gewoon de samenvatting van het verhaal en eventueel wat achtergrondinfo? Wat zet jou in gang om een film te zien: de regisseur, het genre, het verhaal, de mening van een vriend of die van een expert, de trailer, de cast, de prijzen die de film won? Wil je aanraders van zware, luchtige, oude of nieuwe films? Wil je je informatie in woord, beeld of klank?

Laat ons dan ook op onderzoek uitgaan, exploreren, klikken, wegglikken, lezen, scrollen, kijken, pauzeren, luisteren, markeren, abonneren, kopen, downloaden, *subscriben*, *unsubscribe*, meenemen, doorbladeren en vasthouden.

Tot op een begrafenis! ■

Bert Lesaffer is programmator bij KASKcinema, gastdocent op KASK en creative producer bij Animal Tank.

@bertlesaffer

CHAPPIE: ROBOT REBEL

EEN MENS
VAN KOUTER
& MOEFEN

Een robot die kan schilderen, schieten én liefhebben? Neill Blomkamp, de Zuid-Afrikaanse regisseur van *District 9* en *Elysium*, voert hem op als hoofdpersonage in *Chappie: Robot Rebel*, een sci-fi-avontuur vol uitdagende ideeën en spectaculaire actiesequenties. “Met sci-fi kan je grootse dingen verwezenlijken.”

tekst JIMMY VAN DER VELDE

Neill Blomkamp (35) klinkt allesbehalve enthousiast over het hedendaagse sciencefiction-aanbod in Hollywood. “De kwaliteit laat te wensen over”, luidt zijn verdict. “Ik wil dat het genre me raakt en dat gebeurt de laatste tijd niet vaak.” Volgens hem heeft sci-fi nood aan een frisse wind, een creatieve stem die er nieuw leven in pompt. Een Ridley Scott of een James Cameron voor de 21^e eeuw, zeg maar. Heeft hij het over zichzelf?

Blomkamps succesverhaal begint in 2009 wanneer hij met *District 9* een opmerkelijk visitekaartje aflevert. In zijn langspeelfilmdebuut worden buitenaardse gedrochten vastgehouden in een sloppenwijk van Johannesburg, terwijl hun moederschap boven de stad zweeft. Wie tussen de regels door leest, ontdekt een knipoog naar de apartheid en de tumultueuze geschiedenis van Blomkamps geboorteland.

De combinatie van spectaculair entertainment en hete hangijzers slaat aan en levert *District 9* vier Oscarnominaties op, waaronder eentje voor Beste Film. Vier jaar later pakt Blomkamp uit met een tweede sci-fi-knaller. *Elysium* — met Tinseltowntopper Matt Damon in de hoofdrol — zoomt in op de kloof tussen arm en rijk en de manier waarop we onze planeet behandelen.

Met zijn nieuwe wapenfeit, *Chappie: Robot Rebel*, keert Blomkamp terug naar Johannesburg. Het titelpersonage transformeert van een koelbloedige robotflik in een intelligent wezen, maar belandt in de handen van een gewelddadige bende. De film zit boordevol verwijzingen naar het *nature-nurture*-debat, het inzetten van drones en de gevaren van autoritaire regimes. “Ik maak me niet echt zorgen over die zaken, maar ze spoken wel vaak door mijn hoofd”, vertelt de regisseur. “Het is zeker niet mijn bedoeling om prekerig over te komen.”

De popcornliefhebber hoeft dan ook niks te vrezen. Met zijn indrukwekkende effecten, overdonderende actiesequenties en bekende koppen als Hugh Jackman, Sigourney Weaver, Dev Patel en de Zuid-Afrikaanse rap/rave/technogroep Die Antwoord heeft *Chappie: Robot Rebel*

een torenhoog blockbusterhalte.

Toch wilde Blomkamp geen oppervlakkige genrefilm maken: “Sci-fi is een werktuig waarmee je grootse dingen kan verwezenlijken. Het was mijn bedoeling een film te maken over een wezen dat niet menselijk is en de manier waarop mensen met hem omgaan. Een robot leek ideaal om dat vraagstuk naar het witte doek te vertalen.”

Chappie: Robot Rebel teert net zoals je vorige films op imponerende speciale effecten. Wat komt uit de computer en wat niet?

NEILL BLOMKAMP: “Het zal je misschien verbazen, maar haast alle scènes met een bewegende Chappie werden met de computer verwezenlijkt. Alleen in de scènes waarin Chappie uitgeschakeld is, gebruikten we echte modellen. Die strategie was tegelijkertijd de goedkoopste en de spectaculairste.”

Chappie is dus een motion capture-creatie à la Gollum in de Lord of the Rings-trilogie en de apen in de recente Planet of the Apes-films?

“We hanteerden een geüpdatete aanpak. Sharlto Copley (*Blomkamps jeugd-vriend die in al zijn films meespeelt, nvdv.*) moest geen ongemakkelijk pak vol pingpongballen aantrekken. Hij huppelde rond op de set in een bescheiden harnas. Op het einde van elke opnamedag stuurden we de beelden naar een animatieteam in

Vancouver en zij brachten Chappie tot leven. Eenvoudiger: elke beweging van Sharlto werd frame per frame digitaal overgetekend.”

Kostte het veel moeite om Chappie te ontwerpen?

“Het heeft eventjes geduurd voordat we helemaal tevreden waren. Het was geen sinecure om een robot te creëren die tegelijkertijd criminelen de stuipen op het lijf jaagt en de onschuld van een peuter uitstraalt. We moesten hem het juiste smoelwerk geven en alle details uitwerken. Voor de oren, bijvoorbeeld, haalden we de mosterd bij de Japanse anime.”

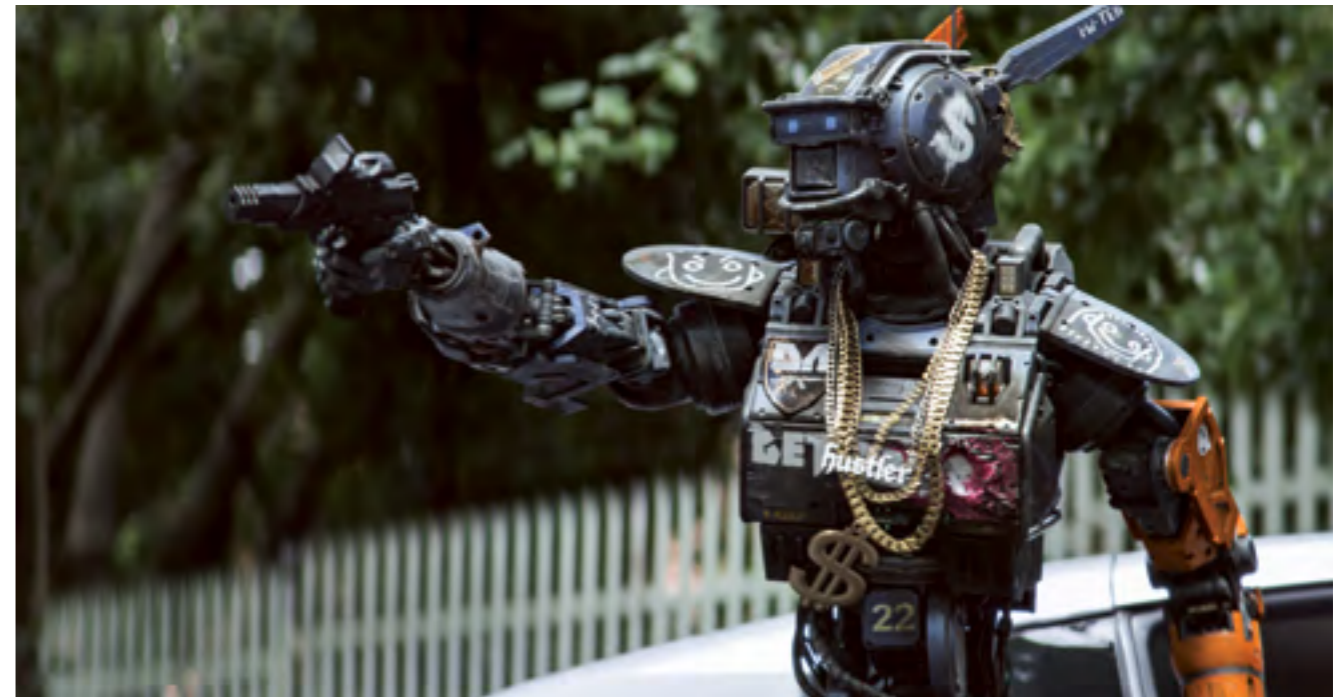
Er zit een mechanisch gevaarte in de film dat sterk doet denken aan ED-209 uit Robocop. Toeval?

“Je hebt me betrap! (*lacht*) Ik hou zielsveel van die Paul Verhoeven-klassieker. De moordmachines uit die film waren zeker een inspiratiebron. Ik kon het niet laten ernaar te knipogen.”

Waarom werk je keer op keer samen met Copley?

“Sharlto is een enorm talent. Iemand van zijn kaliber kom je niet vaak tegen. Ik geef hem de rollen die hij verdient en creëer werelden waarin hij zich volledig kan laten gaan. We kennen elkaar door en door en weten wat we van elkaar kunnen verwachten. Het is spijtig dat andere regisseurs zijn potentieel niet benutten.”

“HET WAS GEEN SINECURE OM EEN ROBOT
TE CREËREN DIE TEGELIJKERTIJD CRIMINELLEN
DE STUIPEN OP HET LIJF JAAGT EN DE
ONSCHULD VAN EEN PEUTER UITSTRAALT.”

Die Antwoord-leden Ninja en Yo-Landi Vi\$\$er spelen criminele versies van zichzelf in de film. Hoe kwam je op dat idee?

“Het verhaal speelt zich af in de toekomst. Omdat hun muziekcarrière in het slop is geraakt, zoeken ze hun heil in de misdaad. Het is een lichtjes aangepaste versie van de realiteit. Wie weet krijg ik wel gelijk.”

Je paste de setting speciaal aan voor het muziekduo.

“Dat klopt gedeeltelijk. De eerste versie van het scenario speelde zich af in Los Angeles, maar dat voelde vanaf het begin verkeerd aan. Toen Ninja en Yo-Landi aan boord kwamen, had ik geen keuze meer. Ik moest terug naar Johannesburg, de enige plek waarin zij thuishoren. Gelooft me, die twee wil je niet in LA zien rondhuppelen.”

Toen vorige maand bekend werd dat je een nieuwe aflevering van de Alien-franchise gaat regisseren, ontplofte het internet bijna. Tegelijkertijd liet je in een recent interview verstaan dat je niet weet of je nog films wil maken.

“Dat klopt. Ik worstel de laatste tijd flink met mijn artistieke identiteit. Waar hoor ik thuis? Wil ik wel films regisseren? Het zijn vragen die me constant bezighouden. Ik vind het dan ook ontzettend moeilijk om me aan een project te binden. Wat ik dan wel zou willen doen? Geen idee. Zolang ik mijn ei maar kwijt kan.”

Vrees je niet dat zo'n Alien-sequel je creatieve vrijheid zal inperken?

“Zeker. Ik ben een gepassioneerde artiest met een duidelijke visie. Als ik de touwtjes niet volledig in handen heb, word ik gek. Suggesties van anderen vermijd ik als de pest.”

Voedt Hollywood je twijfels over je carrière?

“Absoluut niet. Je kan de filmindustrie niet van alles de schuld geven. De houding van de studio's is niet onbegrijpelijk. Als jij je geld in een regisseur of een project zou investeren, zou je ook willen dat het eindresultaat aan de verwachtingen voldoet. Ik geloof dat filmstudio's voor een gezonde balans zorgen. Ze zien erop toe dat films

voldoen aan de eisen van het publiek. Alleen voor filmmakers die resoluut hun eigen ding willen doen, werkt dat systeem frustrerend.”

Tot slot: wat is je favoriete filmrobot?

“Interessante vraag. Hopelijk mag ik ook muziekvideo's meerekenen. Dan kies ik voor Björk in de clip die Chris Cunningham voor haar *All Is Full of Love*-single draaide. Dat is een filmpje bomvol emoties. Eindeloos mooi!”

VANAF 4 MAART IN DE BIOSCOOP

@TheJimeister

» **GENOEG GEZONGEN**

In *Chappie: Robot Rebel* ruilt de hiphop/technogroep Die Antwoord met plezier het podium in voor het witte doek. Surf naar Vertigoweb.be om nog meer acterend zangtalent te ontdekken.

ZIELENSPIEGELS

In *Big Eyes* vertelt **Tim Burton** het verhaal van Margaret Keane, de Amerikaanse kunstenares die wereldberoemd werd met haar schilderijen van figuren met gigantische ogen. “Haar werk heeft me zonder twijfel beïnvloed”, beweert de cineast. Wij leveren het bewijs.

tekst RUBEN NOLLET

VINGENT (1982)

Keanes invloed is het meest zichtbaar in de films waarover Burton volledige visuele controle heeft: zijn stop-motionwerk. Van deze vroege kortfilm tot langspelers als *Corpse Bride*: het wemelt er steevast van de misbegrepen, eenzame figuurtjes met bolle ogen. Burton maakt de pupillen piepklein terwijl Keane ze extreem uitvergroot, maar de verwantschap is onmiskenbaar.

SLEEPY HOLLOW (1999)

Natuurlijk kan Burtons fetisjacteur Johnny Depp niet ontbreken. In dit griezelavontuur speelt hij een rechercheur die eind 18e eeuw ongewone technieken hanteert. In zijn tas vol hoogtechnologische snufjes zit onder meer een bril met vergrootglazen en teledenzen. Daarmee kan hij alles tot in de allerkleinste details onderzoeken én lijkt het alsof hij gigantische ogen heeft.

CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY (2005)

Om nog even door te gaan op het thema Johnny Depp en grote brillen: Burton kwam waarschijnlijk nooit dichterbij een letterlijk Margaret Keane-citaat dan in deze Roald Dahl-bewerking. Willy Wonka, de schatrijke eigenaar van de snoepfabriek uit de titel, heeft een voorkeur voor excentrieke brillen die door Keane ontworpen zouden kunnen zijn.

ALICE IN WONDERLAND (2010)

En kamerbrede grijns, de elegante stem van Stephen Fry, de gave om in het niets te verdwijnen: de Cheshire Cat die Alice in het bos ontmoet, beschikt over tal van opmerkelijke eigenschappen om mee uit te pakken. Ze verbleken echter allemaal bij die kolossale, helgroene knickers van ogen die — hoewel ze maar een paar minuten in de film zitten — een onuitwisbare indruk achterlaten.

BIG EYES (2015)

De hamvraag is natuurlijk waar Margaret Keane die grote ogen zelf vandaan haalde. “De trieste kinderen die ik schilder, staan voor de gevoelens die ik op geen enkele andere manier kwijt kan”, meent ze. “Hun ogen vragen alsmaar: ‘Waarom?’ Waarom is er zoveel verdriet in de wereld? Waarom is er ziekte en dood? Waarom doen mensen elkaar pijn?” Margaret had persoonlijk ook enkele redenen om droevig te zijn. Maar die laten we je zelf ontdekken in *Big Eyes*. ▣

➔ SURF NAAR VERTIGOWEB.BE EN MAAK KANS OP DUOTICKETS VOOR DE ENIGE AVANT-PREMIÈRE!

HET WARE GELAAT

In *Phoenix* speelt **Nina Hoss** (39) een concentratiekamp-overlevende die na afloop van WOII terugkeert naar Berlijn. De Duitse topactrice over haar alweer zesde samenwerking met regisseur Christian Petzold en haar uitdagendste rol tot op heden. "Ik smijt me graag volledig."

tekst **NICO KROLS**

Wat als een vrouw onherkenbaar naar haar man terugkeert en zij opnieuw een koppel worden? Wat als de man gepland had een nieuw leven te beginnen met haar fortuin? Wat als iedereen eigenlijk dacht dat ze dood was? Regisseur Christian Petzold deinst niet terug voor een onwaarschijnlijke premisse. Vragen en antwoorden vond hij in het boek *Le retour des cendres* van Hubert Monteilhet, waarop hij *Phoenix* baseerde.

Nelly (Nina Hoss) overleeft de oorlog en keert terug naar haar man Johnny in een verwoest Berlijn. Hij herkent haar

niet door de plastische chirurgie die ze heeft ondergaan. Zij onthult haar identiteit niet en maakt van de gelegenheid gebruik om te weten te komen of de geruchten waar zijn dat het Johnny was die haar bij de Nazi's heeft verraden.

Wat makkelijk had kunnen verzanden in ongeloofwaardige flauwekul, ontpopt zich hier tot een meeslepende filmervaring. Dat Petzold daarin geslaagd is, heeft hij te danken aan de doorleefde vertolking van Hoss, die de kijker meezuigt in het hypnotiserende relaas.

"Het was zeker een van mijn uitdagendste rollen", glimlacht de actrice. "Ik wilde alles over haar karakter te weten komen. Alleen op die manier

kon ik haar tot leven brengen in al haar complexiteit. Dat is eigen aan mijn beroep: je wil in een wereld duiken en die ontdekken. Vroeger praatte ik met Christian over de politieke laag van de film die we aan het draaien waren. Deze keer deden we dat niet. Ik moest dan ook non-stop *in character* blijven omdat ik niet zeker was hoe ik Nelly zou invullen. Neem nu de scène waarin Nelly geschokt is omdat niemand vraagt naar haar ervaringen in het concentratiekamp. Op dat moment schiet ik in de lach. De gruwel is zo groot dat je alleen nog hysterisch kan bulderen."

Maandenlang zo'n getormenteerd personage spelen, is dat niet afmattend?

"Niet echt. Ik smijt me graag volledig. Ik hou van die concentratie, ook als ik theater doe. Ik omgeef me met dingen die me mijn personage doen vinden. Ditmaal ging dat verder dan gewoonlijk. Ik wilde bijvoorbeeld geen films bekijken waarvan ik dacht dat ze me van de wijs zouden brengen. Daarnaast probeerde ik me voor te stellen hoe het zou voelen om elk greintje vrouwelijkheid te verliezen. De vrouwen in de kampen hadden geen haar meer en stopten met hun heupen te wiegen. Ze werden als vee behandeld. Ik kon me maar weinig voorstellen bij wat het moet zijn om van je identiteit beroofd te worden. Nelly heeft een hardheid die ervoor zorgt dat ze alles overleeft. Maar als ze bevrijd wordt, schiet er enkel een geest over. Niet dood, maar ook niet levend. Daar heb ik me het hoofd over gebroken. Hoe bereid je je op zo'n personage voor?"

Door het boek waarop het scenario gebaseerd is te lezen?

"Ik las het boek pas na de opnames. Als het écht verplichte kost was, had Christian het me wel gezegd. Nu dreigde het me alleen maar in verwarring te brengen. De setting en de context waren dezelfde gebleven, maar we voegden *Pygmalion*- en *Vertigo*-achtige elementen toe. Uiteindelijk gaat het om een man die een wezen wil creëren waarop hij verliefd kan worden."

Bespioneert Nelly haar eigen echtgenoot?

"Eigenlijk wel, maar zo heb ik het niet benaderd. In het begin is ze niet geïnteresseerd in de vraag of hij haar verraden heeft. Ze heeft andere dingen aan haar hoofd, zoals uitvissen hoe ze haar leven terugkrijgt. Daarvoor heeft ze Johnny nodig. Hij is de enige die haar kan helpen bij haar zoektocht. Na die queeste zegt ze dat ze hem opnieuw heeft leren kennen en niet meer weet of ze hem nog wel lust."

Waarom vertelt Nelly niet onmiddellijk wie ze is?

"Wanneer Johnny haar meeneemt, is ze helemaal overweldigd. Haar man neemt haar mee, terwijl die haar niet eens herkent! Hij is zeer dominant en stopt niet met praten, waardoor Nelly voelt dat ze haar geheim niet mag prijsgeven. Door niets te zeggen, koopt ze tijd. Ze hoopt dat hij tijdens het perverse spel dat volgt te weten zal komen wie zij werkelijk is. Zij geeft hem wel hints over haar ware identiteit, maar tevergeefs."

Misschien wil hij het niet zien? Het stel heeft immers tegengestelde doelen. Zij wil hun voormalige bestaan terug, terwijl hij een nieuw leven verkiest.

"Ik ben ervan overtuigd dat Johnny na een tijdje denkt dat Nelly wel iets gezegd zou hebben. Zo groot kan het toeval niet zijn. Hij ziet heel lang niets omdat hij zijn vrouw niet wil terugvinden. Hij voelt zich schuldig en wil het verleden vergeten. Ondertussen is Nelly de pedalen volledig verloren. Zij

begrijpt niet waarom ze in het kamp is terechtgekomen, waarom mensen daar zulke wreedheden begingen. Bovendien krijgt ze geen hoogte van de wereld waarin ze nu is terechtgekomen. Ze weet niet wie tot haar situatie heeft bijgedragen."

Waarom heeft Johnny na de oorlog zijn naam veranderd in Johannes?

"Hij heeft zijn kans schoon gezien en is met Nelly's fortuin aan de haal gegaan. Hij wil echter niet herinnerd worden aan die verschrikkelijke beslissing. Vandaar die naamsverandering."

Ook Nelly heeft nood aan een nieuwe identiteit. Na de operatie zegt haar arts: "Je kan zijn wie je wil. Probeer vooral niet te zijn wie je was, want dat ben je niet meer."

"Sympathiek is anders. Ik denk dat mensen in die periode heel direct met elkaar omgingen. De humor was harder en iedereen raadde iedereen aan zich te vermennen. De raad

van de dokter is goedbedoeld maar onhaalbaar. Dat Nelly nu een ander gezicht heeft, betekent niet dat ze iemand anders is. Innerlijk is de wonde niet geheeld. De concentratiekampen moesten mensen beroven van hun persoonlijkheid en hun wil breken zodat ze gingen functioneren als lastdieren. Nelly beseft langzaam maar zeker dat ze de gruwel heeft overleefd en dat ze erover moet praten. Dat niemand naar haar wil luisteren is een klap in haar gezicht."

Waarom wil niemand luisteren?

"'Naar jou vraagt niemand', zegt Johnny tegen Nelly en hij heeft gelijk. De mensen willen niet vragen naar de gruwelen die Duitsland aangericht heeft. Die vraag kan je niet onschuldig stellen."

Dus ontkennen Nelly en Johnny, net zoals Duitsland na de oorlog, het verleden in een poging om zichzelf terug te vinden?

"Ja, ze zijn in shock en weigeren de feiten onder ogen te zien. Christians verhalen zijn altijd kritisch voor Duitsland. Mijn personages in zijn films vertellen steevast iets over zichzelf en over Duitsland. Op het einde van *Phoenix* word je geconfronteerd met de repressie. Je ziet hoe de jaren vijftig eraan komen. Door het collectieve bewustzijn sluimerde een waas van 'Het moet gedaan zijn. We zwijgen erover en klaar.'" ▣

VANAF 18 MAART IN DE BIOSCOOP

@NicoKrols

» BERLINERCINEMA

De hoofdstad van Duitsland fungeert niet alleen als locatie van het prestigieuze Berlinale-filmfestival, maar ook als decor van menig filmklassieker. Online lijsten we enkele *Phoenix*-achtergrondnoten op.

DE EERSTE

RIJ

De Oekraïense regisseur **Sergei Loznitsa** doet deze maand Brussel, Antwerpen en Gent aan. Zijn fictie- en non-fictiefilms wortelen diep in de Russische avant-gardistische traditie. Ondanks een schijnbaar afstandelijke aanpak weet hij je telkens weer midden in het gebeuren te zetten.

tekst **IVE STEVENHEYDENS**

Maidan (2014)

Anvankelijk is er van cinema geen sprake in het leven van de in 1964 geboren Sergei Loznitsa. Als tiener verhuist hij van Belarus naar Kiev om daar eind jaren tachtig als wiskundige af te studeren. Overdag ontwikkelt hij computerprogramma's rond artificiële intelligentie, 's avonds vertaalt hij Japanse teksten naar het Russisch.

Laatbloeiër Loznitsa is de dertig al voorbij wanneer hij korte documentaires begint te maken aan het Moskovische Gerasimov Instituut, de oudste filmschool ter wereld.

Reeds in zijn vroege werk neemt Loznitsa een schijnbaar objectieve positie in. Hoewel zijn camera afstand bewaart, betreft hij de kijker sterk

bij het gebeuren. Zo registreert hij in *Settlement* (2001) de activiteiten in een psychiatrische instelling. Dialoog of commentaar ontbreekt bij de sobere zwart-wit fotografie. We zien mannen op het veld werken, het eten voorbereiden en praatjes maken met koeien. Aan humor geen gebrek.

De titels van Loznitsa's kortere films geven vaak het onderwerp al prijs: *The Train Stop* (2000), *Today We Are Going to Build a House* (1996) en *Factory* (2006) schetsen locaties, omstanders en de situaties die hen bezighouden. Dankzij een afgemeten cameraregie transformeert Loznitsa banale beslommeringen tot indringende registraties van menselijke activiteiten die afwisselend ontroeren, verbazen en vervreemden.

Inktzwarte nachtmerrie

De voorbije jaren maakte Loznitsa ook naam als regisseur van fictielangspelers. *My Joy* (2010) en *In the Fog* (2012) werden beide geselecteerd voor de Officiële Competitie van het Filmfestival van Cannes, maar vielen ondanks de bijval van pers en publiek buiten de prijzen.

In *My Joy*, zeg maar de Russische versie van John Boorman-klassieker *Deliverance*, belandt een trucker in een achtergesteld gebied. Daar tuimelt hij door toedoen van enkele wel zeer vreemde vogels in een inktzwarte nachtmerrie. Resultaat: een ongemakkelijke doch uitgebalanceerde roadmovie — denk Lynch *meets* Tarkovsky — die leest als een parabel

over de scherpe tegenstellingen in hedendaags Rusland.

In the Fog duwt de kijker eveneens kopje-onder. Het verhaal speelt zich af in 1942 in een door Duitsers bezet grensgebied. Loznitsa vliegt er meteen in. Het snerpande geluid van bungelende touwen suggereert de executie van drie mannen, terwijl op het scherm details van een ingenomen dorpje worden getoond. Ook deze film vormt een reflectie over de manieren waarop een gemeenschap haar eigen geschiedenis kan schrijven en buitenstaanders deze heel snel kunnen vernietigen.

Universeel portret

Deze maand komt Loznitsa zijn recentste wapenfeit, de uit 2014

daterende documentaire *Maidan*, persoonlijk voorstellen in België. Het is een vitaal portret van het centrale plein in Kiev, *Maidan Nezalezhnosti* of Onafhankelijkheidsplein.

Toen daar in november 2013 de eerste protesten tegen het pro-Russische beleid uitbraken, liet Loznitsa alles vallen, repte zich er naartoe en bleef filmen totdat de Oekraïense Revolutie in februari 2014 uitbrak.

De ophefmakende film is niet enkel relevant in een Russisch-Oekraïense context, maar ook als universeel portret van een onrustige natie die verschrikkelijke momenten meemaakt. Dankzij lange en statische shots, gedraaid met een camera op ooghoogte, maak je alles van op de eerste rij mee — van het

letterlijke ontvlammen van het protest tot het neerslaan van de opstanden door de regeringstroepen.

Maidan is *cinéma vérité* anno nu. Van sommige ontploffingen schrik je je wezenloos. Onbewogenheid is geen optie. ▣

Sergei Loznitsa presenteert zijn films in Brussel (Cinamatek, 10 maart en Bozar, 11 maart) Gent (KASKCinema, 12 maart) Antwerpen (Cinema Zuid, 13 maart).

Tot eind maart loopt in Cinamatek een retrospectieve en van 15 tot 29 maart een 'carte blanche'.

In Cinema Zuid draait op 15 maart *My Joy* en op 20 maart *In The Fog*.

CINDERELLA

DE KLEREN MAKEN HET SPROOKKJE

Costumière **Sandy Powell** is niet van de minste. Ze werkte samen met topcineasten als Neil Jordan en Martin Scorsese en heeft ondertussen maar liefst drie Oscars op haar schouw staan. Voor Disney's *live action*-bewerking van sprookjesklassieker *Cinderella* liet de 54-jarige Britse zich helemaal gaan. "De glazen muiltjes zijn de ultieme fetisj!"

tekst **STEVEN TUFFIN**

Zonder de aanwezigheid van Sandy Powell was de *Cinderella*-persconferentie in Berlijn ongetwijfeld op een zoveelste banaal bandwerkgebeuren uitgedraaid. Goede fee Helena Bonham-Carter geuilde non-stop, regisseur Kenneth Branagh gaf toe dat hij uit zijn nek zat te lullen en Assepoester van dienst Lily James blonk vooral uit in ... glimlachen.

Met haar vuurrood geverfde haar en gifgroene jurk is Powell de enige die qua *star quality* kan wedijveren met gemene stiefmoeder Cate Blanchett. Wanneer ze het woord neemt, is het voor de eerste

en enige keer muisstil in de zaal. "Ik beseft maar al te goed dat jullie persmuskieten waarschijnlijk cynisch zullen reageren op een ouderwetse familiefilm als deze. En ik vergeef het jullie, want ik zou het in jullie plaats ook doen."

Op de vraag waarom ze dan toch toehapte, heeft ze een pasklaar antwoord: "Simpel: ik hou van uitdagingen. De Disney-tekenfilm uit 1950 is ondertussen een tijdloze klassieker. De kostuums staan op ieders netvlies gebrand. Het was dus aan mij om die op zijn minst te evenaren. En geef toe: de glazen muiltjes zijn de ultieme fetisj. Welke designer wil zich daar niet aan wagen?"

Het moet gezegd: Powell heeft haar taak met verve volbracht. Dat *Cinderella* een puike Huis van de Muis-productie is geworden, heeft grotendeels te maken met haar betoverende kostuums. Vooral Blanchett schittert als nooit tevoren in ontwerpen die doen denken aan Hollywoodtoppers uit de jaren dertig en veertig.

“Dat heb je goed opgemerkt”, knikt Powell instemmend als ik de dag na de persconferentie bij haar op audiëntie mag. “Ik ben blij dat je je filmgeschiedenis kent. Je collega’s vroegen me steevast naar mijn inspiratie. Als ik het dan had over Marlene Dietrich, Joan Crawford en Bette Davis, leek het alsof ze het in Keulen hoorden donderen.”

Om in het verleden te blijven: u zette uw eerste stapjes in de filmwereld onder hoede van Derek Jarman, de Britse beeldenstormer die in de jaren tachtig en negentig menig arthousebioscoop vulde met uitdagende parels als *Caravaggio* en *Edward II*.

SANDY POWELL: “Wat lijkt dat lang geleden! (*lacht*) Maar laten we eerst nog verder teruggaan. Mijn moeder maakte al onze kleren zelf. Het kiezen van de juiste kleuren, stoffen en patronen werd me met de paplepel ingegoten. Omdat die zaken me daadwerkelijk interesseerden, vroeg ik aan mijn moeder alsmäär meer uitleg. Niet veel later zat ik zelf achter de naaimachine. Eerst voor mijn poppen, daarna voor mezelf.

Het duurde wel eventjes voordat ik besepte dat ik er ook geld mee kon verdienen. Aanvankelijk wou ik dokter

of advocaat worden, maar gelukkig koos ik niet voor het geijkte pad. Tijdens mijn studies ontfermde ik me regelmatig over de kostuums van kleinere toneelstukken. Omdat ik echter op mijn honger bleef zitten, vond ik er niet beter op dan Derek te bellen. Zijn nummer stond simpelweg in het telefoonboek! (*lacht*)

Hoewel hij op dat moment al een grote meneer was, reageerde hij ontzettend enthousiast. Hij kwam naar een toneelstuk kijken en bood me een soort stage aan. Gedurende een jaar hielp ik hem bij videoclips en andere kleine opdrachten. Daarna werkten we samen aan *Caravaggio* en was mijn filmverhaal begonnen.”

Tilda Swinton was nog zo’n vaste Jarman-waarde. Behoort zij net als Cate Blanchett tot de door u bedachte categorie ‘Vrouwen bij wie alles als gegoten zit’?

“Inderdaad. En geloof me: zo lopen er niet veel rond. Destijds vond ik het allemaal heel normaal. Nu beseft ik wat voor zegen het is om met zulke pracht-dames samen te werken. Ze weten hoe ze een stuk moeten dragen. Dat is een talent dat je mensen amper aangeleerd krijgt. Je kan ze bewuster maken van hun houding, maar figuren als Tilda en Cate hebben iets magisch.”

Niet zo magisch was *The Crying Game*, uw tweede samenwerking met Neil Jordan.

“Een van mijn eerste contemporaine opdrachten. Ongelooflijk moeilijk om twee redenen. Ten eerste was ik het

gewend om mensen in opzichtige jurken en kostuums te steken en moest ik plots op zoek naar de juiste jeans en jassen. Daarnaast moest ik er ook voor zorgen (*spoiler alert, nvdv.*) dat die jongen er overtuigend uitzag als vrouw. Onlangs zag ik de film opnieuw. Nu ziet hij er op een manier ook uit als een historisch drama.

Met Martin Scorsese ging u zowel voor *The Departed* als voor *The Wolf of Wall Street* de hedendaagse toer op.

“Tuttut! *The Wolf of Wall Street* speelt zich eind jaren tachtig, begin jaren negentig af. Dat is een wereld van verschil. Pakken zaten breder, jeans zaten losser. Het zit ‘m in de details, en als er iemand elk detail bestudeert, is het Marty wel.”

Is die eigenschap een vloek of een zegen bij een regisseur? Ik kan me inbeelden dat u soms ook gewoon uw gang wil gaan.

“Over Marty zal je me geen kwaad woord horen zeggen. Zijn passie en toewijding tillen de hele cast en crew naar een hoger niveau. Hij zorgt ervoor dat je jezelf pusht om het onderste uit de kan te halen. Hij geeft ook geweldig advies. Als je ergens vastzit, zegt hij: ‘Bekijk die of die film en je komt er wel uit.’ En hij heeft altijd gelijk.”

Over naar *Cinderella*: het was de eerste keer dat u met Kenneth Brannagh samenwerkte. Bovendien was u lang voor hem aan het project verbonden.

“Het was eens wat anders. (*lacht*) Ik weet niet hoeveel ik mag vertellen,

maar aanvankelijk ging iemand anders het project regisseren. (*Never Let Me Go*-regisseur Mark Romanek werd bedankt voor bewezen diensten omdat zijn donkerdere aanpak niet in de smaak viel bij Disney, *nvdv.*) Ik werkte dus een tijdlang verder zonder regisseur. Gelukkig kon Kenneth zich vinden in mijn ontwerpen. Het is toch altijd een beetje bang afwachten of het klikt met iemand.”

Zijn fel kleurenpallet doen u ontwerpen in ieder geval alle eer aan.

“Daar ben ik hem zo dankbaar voor. Designs zien er op het witte doek vaak helemaal niet zo fleurig uit als jij ze in gedachten had. Tijdens de postproductie wordt er nog zoveel aangepast dat het altijd een beetje koffiedik kijken blijft. Dat men hier voluit is durven gaan, vind ik fantastisch. De kleuren doen me terugdenken aan Technicolor-klassiekers als *The Wizard of Oz*.”

Herbekeek u ter voorbereiding de geanimeerde Disney-voorganger?

“Ik voelde me min of meer verplicht, maar eerlijk gezegd — en ik beseft dat ik nu heiligschennis pleeg — was ik niet echt onder de indruk. De ontwerpen uit de tekenfilm ogen ondertussen hopeloos gedateerd. Ik ging voor een tijdlozere aanpak door verschillende stijlen te vermengen. Vandaar die knipogen naar het Hollywood van weleer. Historische correctheid kon me gestolen worden. Het moest er in de eerste plaats sprookjesachtig uitzien.”

En daar kwamen naar verluidt heel wat benauwende korsetten bij te pas.

“*I know, I know*. Ondertussen sta ik bekend als de feeks die iedereen net geen verstikkingsdood bezorgt. Maar beseft dat actrices grappen als ze zeggen dat die korsetten verschrikkelijke foltertuigen zijn. Die dingen beperken je beweeglijkheid wel, maar ze zorgen er ook voor dat je er veel sierlijker uitziet. Vergelijk het met het dragen van hoge hakken.

En zo belanden we bij de glazen muiltjes. “Die baseerde ik op een schoen die ik

vond in een museum in Northampton. Hij dateerde van het einde van de 19^e eeuw, was onmogelijk klein en had een hiel van zo’n 13 cm. Samen met het Zwitserse kristalbedrijf Swarovski ging ik op zoek naar het juiste ontwerp. Ze bouwden zelfs een speciale machine. Ik ben dolblij met het eindresultaat. Enige nadeel: door het onbeweeglijke materiaal zal het schoentje niemand passen. Tenzij jij een echt sprookjesfiguur kent, natuurlijk. (*lacht*).”

VANAF 25 MAART IN DE BIOSCOOP

@Waaaninema

» KOSTUUMKONINGINNEN

Sandy Powell is maar één van vele costumières die het witte doek net iets feller doen sprankelen. Op onze website vind je een lijstje van andere duizelingwekkende designdames.

“DE ONTWERPEN UIT DE TEKENFILM OGEN ONDERTUSSEN HOPELOOS GEDATEERD. IK GING VOOR EEN TIJDLOZERE AANPAK.”

— SANDY POWELL

LUC TUYMANS SUSPENDED 07 FEBRUARY 10 MAY

programme available at mons2015.eu

2015

Centre de la Gravure
et de l'Image imprimée
La Louvière | www.centredelagravure.be

Le Centre de la Gravure et de l'Image Imprimée bénéficie du soutien financier de la Fédération Wallonie-Bruxelles, de la Région wallonne et de la Ville de La Louvière.
Séjour organisé par: Centre de la Gravure et de l'Image Imprimée, 11 rue de l'Église, 1300 La Louvière. Tél: +32 (0)43 73 11 11. www.centredelagravure.be

POINT OF VIEW

Online vind je uitgebreide recensies en nog veel meer

» neem een kijkje op www.vertigoweb.be

The Riot Club

Regie Lone Scherfig
Cast Max Irons, Sam Claflin, Douglas Booth
Speelduur 1u47
Vanaf 4 maart in de bioscoop

Je zou dit studentendrama bijna de Oxford-versie van *Ad Fundum* kunnen noemen. Alleen gaat het hier om een select genootschap arrogante rijkeluiszootjes die in de voetsporen van hun roemruchte hedonistische voorvaders willen stappen.

@RubenNollet

Wild

Regie Jean-Marc Vallée
Cast Reese Witherspoon, Laura Dern
Speelduur 1u55
Vanaf 4 maart in de bioscoop

De Canadese cineast Jean-Marc Vallée herhaalt de trucjes waarmee hij *Dallas Buyers Club* tot Oscarmagneet omtoverde. Na Matthew McConaughey krijgt nu Reese Witherspoon een arthouse-makeover in deze vrouwelijke variant op *Into the Wild*.

@Waaazinema

Big Eyes

Regie Tim Burton
Cast Amy Adams, Christoph Waltz
Speelduur 1u46
Vanaf 18 maart in de bioscoop

Tim Burtons handtekening staat nog steeds in dikke letters onderaan zijn werk, maar de gimmicks uit *Edward Scissorhands* en *Dark Shadows* worden ingeruild voor een emotionele toon van *Big Fish*. Een geweldige Amy Adams zorgt voor het kloppende hart van de film.

@Ewoud51

Dear White People

Regie Justin Simien
Cast Tyler James Williams, Tessa Thompson
Speelduur 1u48
Vanaf 25 maart in de bioscoop

Een van de hoofdpersonages uit deze satire wordt het kwade kind van Spike Lee en Oprah Winfrey genoemd en dat is ook geen slechte omschrijving voor de film als geheel. Even geëngageerd als *Do the Right Thing*, maar met meer humor en sentiment.

@RubenNollet

It Follows

Regie Maika Monroe, Keir Gilchrist
Cast David Robert Mitchell
Speelduur 1u40
Vanaf 25 maart in de bioscoop

Neem de voorstadhorror van *A Nightmare on Elm Street*, voeg daar de voorstadverveling van de arthouse-goeroe Gus Van Sant aan toe en meng deze met enkele originele vondsten en je krijg een griezelprent die zijn gelijke niet kent.

@Waaazinema

BESTE. FILM. OOI.

Malcolm X

Regie Spike Lee | Cast Denzel Washington, Angela Bassett, Spike Lee
Speelduur 3u22 | Jaar 1992

Voor Spike Lee was de *Oscar snub* die *Selma* te beurt viel geen verrassing: “*Fuck the Academy*. Zij bepalen de waarde van je werk niet. Het enige wat telt, is welke film over 25 jaar overeind blijft.” Spike spreekt uit ervaring: *Malcolm X*, zijn biografische epos over de radicale zwarte activist, moest het destijds stellen met slechts twee nominaties (Beste Acteur en Beste Kostuums), maar geldt vandaag wél onbetwist als zijn meesterwerk.

Oorspronkelijk zou het leven van Malcolm X worden verfilmd door Norman Jewison (*In the Heat of the Night*), maar Lee praatte hem het idee uit het hoofd: “Dit is een job voor een zwarte filmmaker.” Waar Jewison een al bij al bescheiden biopic voor ogen had, zag Lee het veel grootschaliger: *Malcolm X* moest zijn *Lawrence of Arabia* worden, compleet met authentieke kostuums, ingewikkelde choreografieën en een *location shoot* in Mekka.

Dat was echter buiten Warner Bros. gerekend. De legendarische Hollywoodstudio weigerde Lees epische visie te financieren. Hij kreeg 30 miljoen dollar, meer niet. Dus deed de *Do the Right Thing*-regisseur een beroep op

zijn bekende zwarte vrienden: “Ik belde Magic Johnson op, en hij schreef een cheque”, aldus Lee. “Vervolgens belde ik naar Michael Jordan en vertelde hem hoeveel Magic me had gegeven.” Wie de affiteling helemaal uit kijkt, ziet onder meer Bill Cosby, Janet Jackson, Oprah Winfrey en Prince passeren.

Niet iedereen in de zwarte gemeenschap vond Lee geschikt voor het controversiële materiaal. In Harlem kwam het zelfs tot een anti-Spike Lee-betoging, geleid door de radicale dichter Amiri Baraka. “Eddie Murphy maakt betere films dan Lee”, sneerde die. Maar de immer franke cineast-hield voet bij stuk, ook toen *The New York Times* zijn hoofdrolspeler Denzel Washington hekelde wegens ‘te mokka’: “Malcolm X is van iedereen: van Baraka, van Jesse Jackson, van Chuck D — en dus ook van mij. Einde discussie.”

De kritiek ging grotendeels liggen toen de film in de winter van 1992 uitkwam en duidelijk werd hoe na het project Lee aan het hart lag. *Malcolm X* bleek een complex, genuanceerd, meesterlijk geregisseerd portret, dat ver voorbij de politiek keek (Lee lijkt even begaan met muziek, familie, ras en religie), het

onderwerp weigerde te verheerlijken (pas na een uur transformeert straatboefje Detroit Red in Malcolm X) en er niet voor terugdeinsde in dialoog te gaan met het heden (de film begint met Rodney King en eindigt met Nelson Mandela).

Zowel Martin Scorsese als wijlen Roger Ebert beschouwden *Malcolm X* als een van de belangrijkste films van de jaren negentig, en dat zal de nooit te bescheiden Lee niet tegenspreken: “Niet alleen maakt mijn film een wezenlijk onderdeel uit van de Amerikaanse geschiedenis, Denzel Washington zal zijn rol als Malcolm X nooit overtreffen.”

‘t Is al goed, Spike: Beste. Film. Ooit. ▣

@Jonas_Govaerts

» KLAP

Mocht u zich afvragen wie op de 65° Academy Awards uiteindelijk onderscheiden werd als beste acteur: dat was Al Pacino, voor het walgelijk melige *Scent Of a Woman*. Blijkbaar waren de Oscarstemmers dat jaar nog blinder dan zijn personage Frank ‘I’m in the dark here!’ Slade...

WORLD

- 7 MRT GISELA JOÃO
- 19 MRT EL JUNTA-CADÁVERES
- 25 MRT SAVINA YANNATOU & PRIMAVERA EN SALONICO
- 11 APR TAMER HOSNY
- 16 APR BUENA VISTA SOCIAL CLUB® PRESENTS: ELIADES OCHOA
- 30 APR MBONGWANA STAR
- 15 MEI BASSEKOU KOUYATE & NGONI BA
- 1 JUN FATOUMATA DIAWARA & ROBERTO FONSECA

AXELLE RED ACOUSTIC

1 APR

ROOTS

- 14 MRT RADIO MODERN MET THE JIVE ROMEROS
- 8 MEI RADIO MODERN MET DOMINIC HALPIN
- 12 MEI C.W. STONEKING: GON' BOOGALOO
- 13 MEI LIGHTNIN' GUY VERLINDE & THE MIGHTY GATORS + TINYLEGSTIMSOLO
- 3 JUN THE WOOD BROTHERS

MIND & SOUL

- 8 MRT MISSES BIG STUFF: WHAT'S LOVE GOT TO DO WITH IT? (IKE & TINA)
- 26 MRT 20 JAAR LAÏS
- 3 MEI TANGUEDIA
- 24 MEI MESHHELL NDEGEOCELLO

22 MRT

ROOSBEEF KALF

(CD-VOORSTELLING)

HET VOORJAAR VAN

DEROMA

NEDERLANDS-TALIG

- 3 APR DE MENS
- 22 APR ARBEID ADEL!
- 17 MEI FRANK BOEIJEN
- 29 MEI TE GEK: MANISCHE MANNEN
- 31 MEI KMLPA MET RAYMOND VAN HET GROENEWOOD
- 4 JUN SPINVIS
- 11 JUN FRANK MERCELIS
- 13 JUN WILL TURA

JAZZ & CHANSON

- 12 MRT MYRDDIN
- 18 MRT BETTYE LAVETTE
- 2 APR ENRICO PIERANUNZI, BERT JORIS & BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA THE MUSIC OF ENRICO PIERANUNZI
- 6 MEI GARY PEACOCK / MARC COPLAND / JOEY BARON
- 16 MEI PHRONESIS & ROBIN VERHEYEN NY QUARTET

DE ROMA BOUWFONDS BENEFIETS

- 26 APR SPAGHETTIFESTIJN
- 20 JUN BART PEETERS & SPECIALE GASTEN RAYMOND VAN HET GROENEWOOD & TUTU PUOANE

2 MEI STAND-UP AGAINST POVERTY

Benefiet georganiseerd door o.a. Al Ikram, Ibrahim Azzouz en zaalvoetbalclub Antwerp Piranhas. met Bert Gabriëls, Öznur Karaca, Michael Van Peel en Arbi El Ayachi.

10 MEI

MAURANE

FILM- & VINYL BEURS

10 JAN 2016

DE ROMA TURNHOUTSEBAAN 286
2140 BORGERHOUT
HET VOLLEDIG PROGRAMMA & TICKETS:
WWW.DEROMA.BE + 03 292 97 40